TECHNISCHE VRAGEN PROGRAMMABEGROTING 2027

Inleiding

Aan de leden van de raad is gelegenheid gegeven technische vragen te stellen over de Programmabegroting 2027. De fracties van de PVV, CDA, Lokaal Betrokken, PRO, VVD, Christen Unie en D66 hebben van die mogelijkheid gebruik gemaakt.

In dit document zijn alle vragen opgenomen.

PVV

Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota heeft de Partij voor de Vrijheid het college expliciet gevraagd om in de Programmabegroting een afzonderlijke en integraal inzichtelijke paragraaf op te nemen over asiel, migratie, het AZC, crisis- en noodopvang, Oekraïners en statushouders. Doel hiervan was de raad inzicht te geven in zowel de beleidsmatige als financiële gevolgen, zodat de raad hierop daadwerkelijk kan sturen. Tevens is gevraagd om een afzonderlijke paragraaf over klimaat. Het college heeft destijds aangegeven dat deze informatie bij de Programmabegroting zou worden opgenomen. In de Programmabegroting 2027 is echter geen dergelijke integrale paragraaf herkenbaar opgenomen.

Vragen:

1. Waarom is aan het expliciete verzoek van de PVV om deze onderwerpen integraal en afzonderlijk inzichtelijk te maken geen uitvoering gegeven in de Programmabegroting 2027?

   Antwoord
   In artikel 2, lid 2 van de Financiële verordening gemeente Stadskanaal 2023 is expliciet vastgelegd: "De raad kan besluiten om, aan de volgens het BBV verplicht gesteld paragrafen, extra paragrafen toe te voegen of niet verplichte paragrafen te laten vervallen". Dit is dus een bevoegdheid van de raad.

2. Heeft het college bewust besloten om deze informatie niet in de gevraagde afzonderlijke paragrafen op te nemen? Zo ja, wie heeft dit besluit genomen en op basis van welke argumenten?

   Antwoord
   Zie reactie bij vraag 1

3. Hoe zijn de eerdere signalen en verzoeken vanuit de Voorjaarsnota, de Auditcommissie en het gesprek met de Rekenkamer meegewogen bij het opstellen van de Programmabegroting 2027?

   Antwoord
   Wanneer daar aanleiding voor is worden relevante ontwikkelingen en concreet gemaakte afspraken meegenomen bij het opstellen van een begroting.

4. Is het college van mening dat de raad op basis van de huidige Programmabegroting voldoende inzicht heeft in de totale bruto lasten, externe bijdragen en netto gemeentelijke kosten van asiel, migratie, AZC, crisis- en noodopvang, Oekraïners, statushouders, integratie en klimaat?

Zo ja, waar is dit integrale overzicht in de begroting terug te vinden?

De Programmabegroting 2027 bevat geen integraal overzicht.

Antwoord
De programmabegroting is ingericht om de raad op hoofdlijnen in staat te stellen zijn kaderstellende, controlerende en budgettaire rol uit te oefenen. De gevraagde uitsplitsing betreft een omvangrijk detailniveau dat niet past binnen de opzet van de programmabegroting. Het totaal van de relevante lasten en baten zijn opgenomen binnen de betreffende programma's en risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen. Het college verstrekt daarom voorafgaand aan de begrotingsbehandeling geen afzonderlijk integraal overzicht op het gevraagde detailniveau.

5. Welke financiële risico's ontstaan wanneer Rijksbijdragen, specifieke uitkeringen, subsidies of andere externe financiering voor asiel, migratie, opvang, Oekraïners, statushouders en integratie worden verlaagd, beëindigd of niet langer kostendekkend zijn?

Antwoord
Als de externe financiering daalt of stopt, kan een tekort ontstaan. Dit tekort moet dan uit de algemene middelen worden betaald.

6. En welke financiële risico's ontstaan bij klimaat- en duurzaamheidsbeleid wanneer hiervoor beschikbare externe financiering of subsidies worden verlaagd, beëindigd of niet langer kostendekkend zijn?

Antwoord
Zie reactie bij vraag 5.

7. Kan het college concreet aangeven op welke wijze de raad op basis van de huidige Programmabegroting 2027 het totale financiële beslag, de externe financiering, de netto gemeentelijke kosten en de structurele financiële risico's van deze onderwerpen integraal kan beoordelen en hierop zijn budgetrecht, kaderstellende en controlerende taak kan uitoefenen?

Antwoord
Het is aan de raad zelf om de wijze te bepalen om de begroting integraal te beoordelen en hoe zij haar taken uitvoert.

Indien deze informatie niet integraal beschikbaar is, welke informatie ontbreekt volgens het college om deze beoordeling wél volledig te kunnen maken?

Antwoord
Zie reactie bij vraag 4

8. Kan het college deze ontbrekende informatie voorafgaand aan de behandeling van de Programmabegroting 2027 aan de raad verstrekken, zodat de raad bij de begrotingsbehandeling daadwerkelijk kan beoordelen welke kosten wettelijk verplicht zijn, welke kosten voortvloeien uit Rijksbeleid, welke kosten beleidsmatig of autonoom door de gemeente zijn gekozen, welke externe financiering daar tegenover staat, welk deel van de kosten incidenteel dan wel structureel is en welke financiële risico's ontstaan wanneer externe financiering wordt verlaagd, beëindigd of niet langer kostendekkend is?

   Antwoord
   Zie reactie bij vraag 4

Overige vragen:

9. De Programmabegroting 2027 laat ten opzichte van de Voorjaarsnota 2026 een verslechtering van het begrotingssaldo met circa €1,122 miljoen zien. Kan het college per mutatie aangeven waardoor deze verslechtering ontstaat, wat het bedrag per mutatie is, welke mutaties structureel en welke incidenteel zijn en wat het effect van iedere mutatie is op 2028, 2029 en 2030?

   Antwoord
   De mutaties zijn in de programma's kort toegelicht onder de vraag "Wat mag het kosten"

10. Het structurele saldo bedraagt circa -€2,468 miljoen in 2027 en circa -€2,547 miljoen in 2030. Welk bedrag moet vanaf 2028 structureel worden omgebogen om zonder aanvullende onttrekkingen aan de algemene reserve in ieder jaar van de meerjarenraming tot een structureel sluitende begroting te komen?

    Kan het college daarbij aangeven welke structurele maatregelen al in de meerjarenraming zijn verwerkt?

    Antwoord
    In het voorjaar van 2027 ontvangt u de Kadernota 2028–2037 die gericht is op toekomstig sluitende begrotingen. Hierin staan de financiële situatie, toekomstige ontwikkelingen, bestuurlijke opgaven en mogelijke maatregelen. De gemeenteraad krijgt daarmee onderbouwde keuzes voor de Programmabegroting 2028–2031.

11. Kan het college de structurele uitgaven uitsplitsen in wettelijke taken, medebewindstaken, open-einderegelingen, contractuele verplichtingen, gemeenschappelijke regelingen en gemeentelijk beleid? Kan per categorie worden aangegeven welk bedrag daarmee gemoeid is, welke termijn geldt voordat de uitgaven kunnen worden aangepast en welk bedrag daadwerkelijk beïnvloedbaar is door de gemeenteraad?

    Antwoord
    Zie reactie bij vraag 4

12. Kan het college voor alle gemeentelijke beleidsprogramma's, activiteiten en projecten aangeven de jaarlijkse lasten, inkomsten en bijdragen van derden, personele inzet, externe inhuur, wettelijke grondslag, beleidsdoel, meetbare resultaten, structureel/incidenteel karakter en de mogelijkheden tot beëindiging, vermindering of efficiëntere uitvoering?

Kan hierbij specifiek worden aangegeven welke onderdelen geen wettelijke verplichting kennen?

Antwoord
Zie reactie bij vraag 4

13. De indicatoren laten een stijging zien van 9,2 naar 9,5 fte per 1.000 inwoners en van 8,3 naar 9,1 bezette fte per 1.000 inwoners. Waarom stijgen zowel formatie als bezetting?

Antwoord
De raad stelt met het aantal formatieplaatsen (fte) vast hoeveel budget beschikbaar is voor personeel. De bezetting laat zien hoeveel van deze formatie is ingevuld door eigen medewerkers. Als de formatie per 1.000 inwoners stijgt, stijgt meestal ook de bezetting per 1.000 inwoners.

Om hoeveel extra fte gaat het feitelijk, welke functies betreft dit en wat zijn de structurele personeelskosten daarvan? Kan tevens de ontwikkeling sinds 2022 worden gegeven?

Antwoord
Bij de begroting rekenen we met 32.100 inwoners. De formatie is ongeveer 295 fte in 2026 en 305 fte in 2027. In 2022 was de formatie ongeveer 240 fte.

14. Waardoor stijgen de apparaatskosten per inwoner van circa €1.040 naar €1.159?

Antwoord
Loon- en prijsstijgingen en uitbreiding van formatie.

Kan het college dit uitsplitsen naar salarissen, formatie-uitbreiding, management, huisvesting, ICT, HRM, financiën, juridische ondersteuning, communicatie, inkoop, externe inhuur en overige overhead? Kan daarbij worden aangegeven welk deel structureel en welk deel incidenteel is en hoe de totale overhead zich sinds 2022 heeft ontwikkeld?

Antwoord
Zie reactie bij vraag 4

15. De indicator externe inhuur stijgt van 0,7% naar 1,3%, terwijl in de financiële vergelijking met 2026 een voordeel van circa €812.000 voor inhuur van derden wordt genoemd. Kan het college de bedragen en fte voor 2026 en 2027 naast elkaar zetten, de gebruikte definities en grondslagen toelichten en het verschil tussen beide cijfers verklaren?

Wat zou een structurele vermindering van externe inhuur met 5%, 10% en 15% financieel opleveren?

Antwoord
In 2027 is ruim € 300.000,00 aan externe inhuur begroot. Dit is 1,3% van de totale loonsom. De indicator is gebaseerd op de oorspronkelijke begroting, zonder latere wijzigingen. Het voordeel van € 812.000,00 komt vooral doordat in de begroting 2026 na wijzigingen incidenteel budget voor externe inhuur is toegevoegd. Dit budget is niet opgenomen in de begroting 2027. Daarom zijn de indicator en het genoemde voordeel niet direct met elkaar te vergelijken.

16. Het totale subsidiebedrag bedraagt circa €8,565 miljoen. Kan het college dit bedrag uitsplitsen naar wettelijke verplichtingen, medebewind, eigen gemeentelijk beleid, structurele subsidies, incidentele subsidies en subsidies die geheel of gedeeltelijk met rijks-, provinciale of andere externe middelen worden gefinancierd?

Kan tevens worden aangegeven welke subsidies in de afgelopen vijf jaar nieuw zijn toegevoegd of structureel zijn geworden?

Antwoord
Een exacte uitsplitsing van het totale subsidiebedrag naar wettelijke verplichtingen, medebewind, gemeentelijk beleid, structurele en incidentele subsidies is niet beschikbaar, omdat subsidies in de praktijk vaak bijdragen aan meerdere beleidsdoelen en financieringsbronnen. De subsidieregelingen geven wel inzicht in de beschikbare budgetten, de subsidieontvangers en de beleidsdoelen waarvoor subsidie wordt verstrekt.
In de afgelopen vijf jaar zijn geen omvangrijke nieuwe subsidies toegevoegd die vervolgens een structureel karakter hebben gekregen.
De Rekenkamercommissie heeft recent onderzoek gedaan naar het subsidiebeleid. De aanbevelingen worden betrokken bij de verdere doorontwikkeling van het beleid. Het rapport staat geagendeerd voor de raadsvergadering van 26 oktober 2026.

17. Kan voor de grootste subsidies worden aangegeven welk concreet en meetbaar resultaat wordt verlangd, hoe dit resultaat wordt gecontroleerd, welke resultaten daadwerkelijk zijn bereikt, wat de kosten per resultaat zijn en welke consequenties gelden wanneer het afgesproken resultaat niet of onvoldoende wordt bereikt?

Antwoord
Bij de grotere subsidies worden prestatie- en resultaatafspraken gemaakt die worden vastgelegd in de subsidiebeschikking. De realisatie wordt beoordeeld aan de hand van rapportages, jaarverslagen, accountantsverklaringen en periodiek overleg. Voor maatschappelijke effecten binnen het sociaal domein geldt dat deze niet altijd rechtstreeks in volledig meetbare prestaties zijn uit te drukken. Daarom worden naast kwantitatieve gegevens ook kwalitatieve resultaten betrokken bij de beoordeling. Daarbij wordt bewust niet in alle gevallen gewerkt met volledig afrekenbare en concreet meetbare resultaten per prestatie, omdat dit het karakter van subsidieverstrekking kan doorkruisen en meer zou kunnen aansluiten bij de inkoop

van diensten. Wanneer afspraken niet of onvoldoende worden nagekomen, kan het college afhankelijk van de omstandigheden besluiten de subsidie lager vast te stellen, aanvullende voorwaarden te stellen of subsidieverlening voor toekomstige jaren te heroverwegen.

18. Kan het college een overzicht geven van alle gemeenschappelijke regelingen waaraan Stadskanaal deelneemt, inclusief de gemeentelijke bijdrage in 2027?

Kan per regeling worden aangegeven welke bijdrage wettelijk verplicht is, waar bestuurlijke of financiële beïnvloedingsruimte bestaat, welke bijdrage structureel is en wat een vermindering van de beïnvloedbare bijdrage met 5% zou opleveren?

Antwoord
In de paragraaf verbonden partijen is een overzicht opgenomen van partijen waarbij sprake is van een bestuurlijk/financieel belang.

19. Kan voor asiel, AZC, crisisopvang, noodopvang, Oekraïners, statushouders, huisvesting, begeleiding, participatie en integratie afzonderlijk inzichtelijk worden gemaakt bruto lasten, personeelskosten, externe inhuur, subsidies, overige lasten, rijks-/COA-/provinciale/overige bijdragen, gemeentelijke cofinanciering, netto gemeentelijke kosten en het structurele dan wel incidentele karakter?

Antwoord
Zie reactie bij vragen 1 en 4

20. Kan bij de in vraag 19 genoemde onderdelen afzonderlijk worden aangegeven welke kosten wettelijk verplicht zijn welke kosten voortkomen uit medebewind, welke kosten voortkomen uit contractuele of bestuurlijke afspraken, welke kosten het gevolg zijn van eigen gemeentelijk beleid, welke kosten volledig, gedeeltelijk of niet door het Rijk worden vergoed?

Wat is het financiële risico voor Stadskanaal wanneer rijksvergoedingen worden verlaagd, beëindigd of niet langer kostendekkend zijn?

Antwoord
Zie reactie bij vragen 1, 4 en 5.

21. Welke kosten maakt Stadskanaal specifiek voor huisvesting, begeleiding, participatie, inburgering, integratie, bijzondere bijstand en overige ondersteuning van statushouders?

Welke rijksbijdragen staan hier tegenover en welk bedrag komt uiteindelijk ten laste van de algemene gemeentelijke middelen?
Kan daarbij onderscheid worden gemaakt tussen wettelijke taken en lokaal aanvullend beleid?

Antwoord
Zie reactie bij vraag 4

22. In de begroting zijn voor klimaat en energie circa €1,148 miljoen aan inkomsten tegenover circa €895.000 aan kosten opgenomen. Kan het college aangeven uit welke regelingen de inkomsten afkomstig zijn, welke uitgaven hier precies tegenover staan, welk deel incidenteel en welk deel structureel is, welke activiteiten na 2027 doorlopen en welk bedrag vanaf 2028 structureel voor rekening van de gemeente komt?

Antwoord
De inkomsten bestaan uit de uitvoeringsmiddelen die het Rijk met de *tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid* (CDOKE) beschikbaar stelt voor gemeenten. Deze inkomsten zijn toegezegd t/m 2030. De uitgaven bestaan voor ca. € 373.000,00 aan loonkosten van vaste medewerkers. De rest van de uitgaven bestaat uit projectmatige inhuur en lasten voor ecologisch onderzoek.

23. Welke directe én indirecte kosten zijn in 2027 verbonden aan Gemeenten4GlobalGoals, SDG's, integratie van SDG's in beleid, uitvoering, monitoring, communicatie, bijeenkomsten, onderzoek, subsidies en projecten? Graag inclusief ambtelijke uren en externe inhuur, ook wanneer deze kosten niet als afzonderlijk SDG-budget zijn opgenomen.

Antwoord
De kosten zijn op dit moment minimaal. We kiezen voor een groeimodel (zie pagina 13). De werkzaamheden vallen binnen de planning-en-controlcyclus.

24. Welke concrete en meetbare resultaten zijn in 2025 en 2026 bereikt met de uitgaven aan SDG's, Global Goals en Gemeenten4GlobalGoals? Welke wettelijke taak vereist deze activiteiten en welke activiteiten zijn uitsluitend gebaseerd op autonome gemeentelijke beleidskeuzes?

Antwoord
Voor de SDG's, Global Goals en Gemeenten4GlobalGoals zijn geen specifieke bedragen geraamd in de begroting 2027.

25. Welk bedrag heeft de gemeente tot nu toe besteed aan Dideldom en de Nedersaksenlijn? Kan het college aangeven welk bedrag al daadwerkelijk is betaald, welk bedrag juridisch verplicht is, welk bedrag bestuurlijk is toegezegd, welk bedrag nog niet verplicht is, wat de maximaal voorziene gemeentelijke bijdrage is, welke externe financiering wordt verwacht en welk financieel risico ontstaat wanneer externe financiering achterblijft? Welke kosten blijven voor de gemeente bestaan wanneer een project niet doorgaat?

Antwoord
Er is een bedrag toegezegd van € 96.153,00. Dit betreft de gemeentelijke bijdrage in het kader van de gezamenlijke gebiedsontwikkeling voor alle gemeenten en provincies betrokken bij de Nedersaksenlijn. Het betreft een betaling van € 32.051,00 voor de jaren 2026, 2027 en 2028.

De kosten wanneer een project niet doorgaat zijn afhankelijk van of een project niet doorgaat en in welke fase van een project. Of een project wel of niet doorgaat, is nu nog niet bekend.

26. Welke investeringsbedragen worden voor theater, gemeentehuis en Raadhuisplein momenteel voorzien voor de periode 2027-2036? Kan het college per project aangeven de verwachte investeringsbandbreedte, eventuele subsidies of bijdragen van derden, de benodigde gemeentelijke bijdrage, de verwachte rente- en afschrijvingslasten, structurele onderhoudskosten, exploitatiekosten en het effect op de meerjarenbegroting?

Antwoord
Zie reactie bij vraag 10

27. Van de investering van circa €9,145 miljoen voor de onderwijsvoorziening Maarsveld. Welk bedrag komt uiteindelijk netto voor rekening van de gemeente, welke bijdragen van derden zijn voorzien, welke grond- of andere gemeentelijke bijdragen zijn betrokken, wat zijn de jaarlijkse rente- en afschrijvingslasten, wat zijn de structurele onderhouds- en exploitatiekosten en welk bedrag wordt structureel aan de gemeentelijke begroting toegevoegd?

Antwoord
Het investeringskrediet voor de bouw van kindcentrum Maarsveld is via de voorjaarsnota 2026 met € 1,425 miljoen verhoogd naar €10,57 miljoen. Dit betreft het totale investeringskrediet voor de bouw van het gebouw en komt volledig voor rekening van de gemeente.

28. De gemiddelde lokale belastingdruk stijgt volgens de begroting van circa €866,25 naar €925, een stijging van ongeveer 6,8%. Kan het college per belasting en heffing aangeven welk deel van deze stijging wordt veroorzaakt door tariefwijzigingen, wijzigingen in WOZ-waarden, wijzigingen in grondslagen, afvalstoffenheffing, rioolheffing, OZB en overige lokale lasten? Welke verdere verhogingen van lokale lasten zijn in de meerjarenraming of als financieel scenario mogelijk?

Antwoord
De riool- en afvalstoffenheffing stijgen door hogere kosten. Omdat deze heffingen 100% kostendekkend zijn, worden de hogere kosten doorberekend in de tarieven.
De OZB-opbrengst stijgt door de trendmatige indexering. Veranderingen in de WOZ-waarden hebben geen invloed op de totale opbrengst.
Op dit moment zijn in de meerjarenraming geen stijging van de lokale lasten opgenomen. In de toekomst kunnen ontwikkelingen en investeringen leiden tot aanpassingen van lokale lasten.

29. De begroting voorziet eind 2027 in circa €16,887 miljoen algemene reserve, naast onder meer €14 miljoen reserve verkoop Essent. Kan het college aangeven welk deel van de algemene reserve daadwerkelijk vrij besteedbaar is, welk deel nodig is voor risicoafdekking, hoeveel volgens de geldende regels kan worden ingezet voor structurele uitgaven en wat het effect is op de financiële positie wanneer jaarlijks structurele tekorten uit reserves worden gedekt?

Antwoord
Voor risico's is € 3,5 miljoen nodig met een ratio van 1,15. Daarom moet de algemene reserve minimaal € 4 miljoen zijn (pagina 76). Daarnaast is € 1,4 miljoen nodig om de Begroting 2027 sluitend te maken (zie vraag 97). In totaal is daarmee in 2027 € 5,4 miljoen van de algemene reserve nodig. Het verwachte tekort over 2026 is volgens de Voorjaarsnota 2026 € 7,7 miljoen. Ook dit tekort wordt uit de algemene reserve betaald. Daarna blijft ongeveer € 3,7 miljoen vrij beschikbaar. Dit bedrag is waarschijnlijk nodig om verwachte tekorten in de komende jaren op te vangen.
De reserve Verkoop aandelen Essent is vrij beschikbaar, maar gebruik ervan heeft gevolgen. Over deze reserve rekent de gemeente rente. Als de reserve wordt gebruikt, dalen de rente-inkomsten direct.

30. Kan het college een meerjarig financieel scenario presenteren waarin vanaf 2028 geen reserves worden ingezet voor structurele exploitatietekorten?

Graag per jaar aangeven het resterende structurele tekort, de benodigde structurele ombuigingen, de benodigde incidentele maatregelen en het effect op de algemene reserve en overige reserves.

Antwoord
Zie reactie bij vraag 10

31. Kan het college een volledig overzicht verstrekken van alle PM-posten in de Programmabegroting 2027?

Kan per PM-post worden aangegeven waarom geen bedrag is opgenomen, de verwachte financiële bandbreedte, structureel/incidenteel karakter, of besluitvorming door de raad noodzakelijk is en het maximale financiële risico?

Wat is het totale maximale financiële risico van alle PM-posten gezamenlijk?

Antwoord
In de begroting staan geen PM-posten, behalve enkele nog uit te werken verruimingsmaatregelen.

32. Kan het college voor de hiervoor genoemde beleidsterreinen over 2025 en 2026 naast de begroting ook de werkelijke lasten en baten presenteren? Graag per onderdeel begroot bedrag, werkelijk bedrag, afwijking, verklaring van de afwijking, structureel/incidenteel karakter, ontvangen rijks- en andere bijdragen en gevolgen voor de begroting 2027-2030. Kan bij afwijkingen van meer dan €25.000 een afzonderlijke toelichting worden gegeven?

Antwoord
Zie reactie bij vraag 4.

33. Kan het college, op basis van bovenstaande informatie, een integraal overzicht verstrekken van alle structurele beïnvloedbare uitgaven en mogelijke ombuigingen, waarbij per maatregel wordt aangegeven bedrag, wettelijke grondslag, structureel/incidenteel, ingangsdatum, gevolgen voor dienstverlening, gevolgen voor

inwoners en organisaties, mogelijke juridische of contractuele beperkingen en de structurele opbrengst?

Antwoord
Zie reactie bij vraag 4.

Kan hiermee inzichtelijk worden gemaakt welke combinatie van maatregelen nodig is om het structurele tekort van €2,468 miljoen in 2027 en €2,547 miljoen in 2030 terug te brengen naar structureel evenwicht, zonder structurele tekorten met reserves te blijven financieren?

Antwoord
Zie reactie bij vraag 10.

CDA

Jeugdzorg

34. Kan het college specificeren welke volumeontwikkelingen en welke prijsontwikkelingen ten grondslag liggen aan de € 717.000 loon- en prijsstijging en € 707.000 historische groei?

Antwoord
De € 717.000,00 betreft een loon-, en prijsbijstelling voor 2027 van 3.59%.
De € 707.000,00 betreft de geraamde historische groei van de ZIN-kosten. Hiervoor is aangesloten bij het VNG-begrotingsadvies. Op basis van de historische ontwikkeling is, na correctie voor loon- en prijsindexatie, een gemiddelde groei van 3,77% berekend over 2023-2025.

35. Welke besparingen uit de Hervormingsagenda Jeugd zijn verwerkt in de meerjarenraming en waarop zijn deze aannames gebaseerd?

Antwoord
In de meerjarenraming is rekening gehouden met de landelijke besparingsopgave uit de Hervormingsagenda Jeugd. Deze is gebaseerd op door het Rijk en de VNG gehanteerde uitgangspunten over vermindering van de inzet van zwaardere jeugdhulp en versterking van preventie en ondersteuning dichtbij huis.
Voor Stadskanaal betekent dit onder andere dat we inzetten op normaliseren, preventie en het versterken van de sociale basis. Niet iedere opvoed- of opgroeivraag hoeft te leiden tot jeugdhulp. Waar mogelijk willen we voorkomen dat kinderen en gezinnen onnodig in het jeugdhulpsysteem terechtkomen. Als ondersteuning nodig is, willen we deze zo dichtbij mogelijk en zo licht mogelijk bieden.
Daarbij kijken we ook naar de manier waarop ondersteuning wordt georganiseerd. Waar dat kan, willen we meer gebruikmaken van algemene en voorliggende voorzieningen en van vormen van ondersteuning die meerdere kinderen, jongeren of gezinnen kunnen helpen. Ook willen we de samenwerking tussen bijvoorbeeld onderwijs, kinderopvang, jongerenwerk, jeugdgezondheidszorg en andere partners versterken. Zo willen we

problemen eerder signaleren en voorkomen dat lichte problemen uitgroeien tot zwaardere problematiek.
De gemeente werkt daarnaast aan de transformatie van de jeugdhulp, onder andere via de nieuwe inkoop van jeugdhulp en het versterken van het lokale jeugdhulpaanbod. Hiermee willen we jeugdhulp doelmatiger inzetten en waar mogelijk voorkomen dat kinderen en jongeren gebruik moeten maken van zwaardere en duurdere vormen van hulp. Ook de ontwikkeling van kleinschalige vormen van ondersteuning past binnen deze beweging.
Stadskanaal beschikt over informatie over het gebruik van jeugdhulp, de verschillende vormen van hulp en de kosten. We gebruiken deze informatie nog onvoldoende om gericht te sturen. Zo kunnen we beter kijken naar het aantal jeugdigen dat hulp krijgt, de zwaarte en duur van de hulp, de ontwikkeling van de kosten en de verschuiving tussen verschillende vormen van hulp. Daarmee kunnen we beter beoordelen of de ingezette veranderingen ook het gewenste effect hebben.
De komende periode willen we deze informatie nadrukkelijker gebruiken bij beleidskeuzes en de sturing op de jeugdhulp. Zo willen we beter kunnen bepalen waar bijsturing nodig is en welke maatregelen bijdragen aan het beperken van de instroom in jeugdhulp, het voorkomen van zwaardere hulp en het verkorten van trajecten waar dat verantwoord is.

36. Hoe is het vanaf 2029 geraamde voordeel van € 843.000 op de jeugdzorg opgebouwd?

Antwoord
Het geraamde voordeel van € 843.000,00 bestaat uit een stelpost die is gebaseerd op een verwachte verkorting van de trajectduur binnen de jeugdhulp en het geraamde effect van de invoering van een eigen bijdrage. Deze stelpost is opgenomen ter compensatie van een lagere algemene uitkering vanaf 2029. De daadwerkelijke realisatie is afhankelijk van toekomstige landelijke ontwikkelingen en het effect van de ingezette hervormingen.

37. Welke financiële risico's ziet het college naar aanleiding van de uitkomsten van de Commissie-Van Ark en zijn deze risico's verwerkt in de meerjarenraming?

Antwoord
De Commissie-Van Ark heeft gewezen op onzekerheden rondom de financiële besparingen die met de Hervormingsagenda Jeugd worden beoogd. De belangrijkste financiële risico's zijn dat de beoogde landelijke besparingen niet of later worden gerealiseerd en dat het gebruik van jeugdhulp verder groeit. In de meerjarenraming is rekening gehouden met de momenteel beschikbare informatie, maar onzekerheden blijven bestaan. De gemeente monitort deze ontwikkelingen en werkt aan maatregelen die bijdragen aan een doelmatiger inzet van jeugdhulp.

WMO

38. Welke financiële gevolgen heeft een eventueel verder uitstel van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage (IVB) voor Stadskanaal?

Antwoord
Het gemeentefonds keert incidenteel een te ontvangen eigen bijdrage uit in 2027 (zie bladzijde 60). Het opgenomen nadeel wordt hiermee gecompenseerd. Mocht er een

uitstel komen, dan zou het kunnen dat de incidenteel te ontvangen middelen vanuit het gemeentefonds niet in 2027 worden uitgekeerd. Mochten hier wijzigingen in plaatsvinden, dan zal dit worden meegenomen in de jaarlijkse financiële cyclus van 2027.

39. Welke gevolgen verwacht het college van de landelijke bezuinigingen op de Wmo vanaf 2029 voor de gemeente Stadskanaal?

Antwoord
Het kabinet heeft het voornemen om huishoudelijke hulp in de Wmo meer te richten op inwoners die deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben, met een vangnetregeling voor kwetsbare situaties. De financiële gevolgen zijn door het Rijk al verwerkt, maar de beleidsmatige uitwerking ontbreekt nog. Daardoor is nog niet volledig inzichtelijk wat de gevolgen voor Stadskanaal zullen zijn.

40. Het niet invoeren van de eigen bijdrage huishoudelijke hulp leidt in 2027 tot een nadeel van circa € 550.000. Hoeveel cliënten betreft dit en welk gemiddeld bedrag per cliënt ligt hieraan ten grondslag?

Antwoord
Het opgenomen nadeel van circa € 550.000,00 betreft een begrotingstechnische verwerking van de verwachte compensatie via het gemeentefonds en is niet rechtstreeks terug te rekenen naar een aantal cliënten of een gemiddeld bedrag per cliënt.

Werk en inkomen/armoede

41. Welke extra middelen voor vroegsignalering van schulden verwacht Stadskanaal vanaf 2027 te ontvangen en hoe worden deze ingezet?

Antwoord
Vanaf 2027 ontvangt de gemeente Stadskanaal structureel € 49.066,00 per jaar via de decentralisatie-uitkering IBO Problematische schulden. Deze middelen zijn bedoeld om de vroegsignalering van schulden verder te versterken. De inzet richt zich op het vergroten van het bereik van inwoners met betalingsachterstanden, het vroegtijdig signaleren van financiële problemen en het voorkomen dat schulden verder oplopen. De middelen sluiten aan bij de huidige werkwijze van de gemeente, waarbij vroegsignalering en ondersteuning bij niet-problematische schulden in eigen beheer worden uitgevoerd. De concrete inzet van deze middelen wordt nog nader uitgewerkt binnen de lokale agenda bestaanszekerheid.

42. Is in de meerjarenraming rekening gehouden met de mogelijke gevolgen van de vanaf 2029 voorziene verkorting van de WW-duur voor de instroom in de Participatiewet?

Antwoord
In de meerjarenraming is nog geen afzonderlijke financiële raming opgenomen voor de mogelijke gevolgen van de voorgenomen verkorting van de maximale WW-duur van 24 naar 12 maanden per 1 januari 2029. De huidige raming van de bijstandsuitgaven is gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden en de gemiddelde uitkeringslasten.

De verkorting van de WW-duur kan leiden tot een hogere instroom in de Participatiewet. De omvang hiervan is voor Stadskanaal op dit moment echter nog niet betrouwbaar vast te stellen. De financiële gevolgen voor Stadskanaal zijn daarom op dit moment nog niet betrouwbaar te ramen.

43. Hoeveel inwoners zijn in 2025 en 2026 bereikt via vroegsignalering schulden en hoeveel daarvan zijn daadwerkelijk in een hulpverleningstraject terechtgekomen?

Antwoord
In 2025 zijn in totaal 133 trajecten vroegsignalering gerealiseerd. Hiervan zijn 66 trajecten voortgekomen uit signalen via Vindplaats van Schulden (VPS) en 67 trajecten uit signalen van collega's binnen het sociaal domein en Welstad.

Via VPS zijn in totaal 1.677 signalen ontvangen. Naar aanleiding hiervan zijn 2.548 contactpogingen ondernomen, onder andere telefonisch, per e-mail, via WhatsApp en door middel van huisbezoeken. Uiteindelijk hebben 66 inwoners hulp geaccepteerd. Deze ondersteuning varieerde van het treffen van betalingsregelingen tot doorverwijzing naar schuldhulpverlening of andere vormen van maatschappelijke ondersteuning.

In 2026 zijn tot nu toe 64 trajecten vroegsignalering gerealiseerd. Hiervan zijn 17 trajecten voortgekomen uit signalen via VPS en 47 trajecten uit aanmeldingen buiten VPS.
Via VPS zijn 823 signalen ontvangen. Naar aanleiding hiervan zijn 1.285 contactpogingen ondernomen, waarvan 306 succesvol waren en daadwerkelijk tot contact hebben geleid. Uiteindelijk hebben 17 inwoners hulp geaccepteerd en is een ondersteuningstraject gestart.
Daarnaast zijn buiten VPS 47 trajecten gerealiseerd. Het gaat hierbij om inwoners die zichzelf hebben aangemeld of via collega's of andere instanties zijn doorverwezen. Het aantal contactpogingen bij deze trajecten wordt niet afzonderlijk geregistreerd.

De genoemde aantallen betreffen inwoners die daadwerkelijk ondersteuning hebben geaccepteerd.

Cultuur

44. Welke gevolgen heeft de wettelijke zorgplicht voor bibliotheken voor Stadskanaal en zijn de beschikbare middelen hiervoor toereikend?

Antwoord
De voorgenomen wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) verzwaart de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor bibliotheekwerk. De gemeente moet zorgen voor een aanbod dat als geheel binnen redelijke afstand toegankelijk is voor inwoners. Ten minste één voorziening moet alle vijf wettelijke bibliotheekfuncties vervullen, een fysieke collectie hebben en over professioneel personeel beschikken. Die functies, waaronder lezen, leren en ontmoeten, bestaan al; de verplichting om dit aanbod te waarborgen wordt versterkt.

Stadskanaal beschikt over bibliotheekvoorzieningen in Stadskanaal, Musselkanaal en Onstwedde en over de Bibliotheek op school. Samen met Biblionet Groningen bereiden we de invulling van de zorgplicht voor. Daarbij kijken we naar het gehele lokale aanbod, de bereikbaarheid vanuit de verschillende kernen en de aansluiting bij de behoeften van inwoners.

Of de beschikbare middelen toereikend zijn, kan pas worden beoordeeld als de benodigde aanpassingen en kosten zijn uitgewerkt. Daarbij worden de wettelijke eisen, de lokale ambities en de beschikbare gemeentelijke en rijksmiddelen in samenhang bezien. De financiële uitgangspunten zijn toegelicht bij vraag 45.

45. Welke financiële en organisatorische gevolgen verwacht het college van de wijzigingen in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)?

Antwoord
De voorgenomen wetswijziging vraagt om een vierjaarlijks gemeentelijk meerjarenplan, opgesteld met betrokkenheid van de bibliotheek. Dit vergt beleidsmatige inzet, afspraken met Biblionet Groningen over de uitvoering en een onderbouwde financiële afweging. De provincie houdt toezicht op de uitvoering van de zorgplicht. Bij de voorbereiding werken we samen met andere Groningse gemeenten, met ruimte voor lokale keuzes.

De septembercirculaire 2026 vermeldt voor Stadskanaal een rijksbijdrage van € 105.000,00 voor bibliotheekwerk in 2027, via een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds.

In de Voorjaarsnota 2025 is voorgesteld de tijdelijke bijdrage van € 100.000,00 per jaar voor 2025 en 2026 in te zetten voor het opvangen van de bestaande taakstelling van € 60.000,00 en het reserveren van € 40.000,00 voor de voorbereiding van de zorgplicht. Vanaf 2027 staat de taakstelling van € 60.000,00 opnieuw in de begroting.

De bijdrage voor 2027, de bestaande taakstelling en de kosten van de zorgplicht moeten daarom gezamenlijk worden beoordeeld. De verdere uitwerking moet duidelijk maken welke gevolgen dit heeft voor de dienstverlening en de benodigde gemeentelijke capaciteit, en of aanvullende middelen nodig zijn.

Sport

46. Welke ontwikkelingen liggen ten grondslag aan het geraamde nadeel van € 299.000 bij de sportaccommodaties?

Antwoord
Het verschil van € 299.000,00 tussen de in de Voorjaarsnota 2026 opgenomen raming voor begrotingsjaar 2027 en de in de Begroting 2027 opgenomen raming voor begrotingsjaar 2030 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere kapitaallasten. Deze stijging hangt met name samen met investeringen in de binnensportaccommodaties (kapitaallasten + € 244.000,00) en sportvelden (kapitaallasten + € 47.000,00).

47. Welke financiële gevolgen verwacht het college van de nieuwe SPUK-regeling Sport en Bewegen voor Stadskanaal?

Antwoord
De nieuwe SPUK regeling Sport en Bewegen is een samenvoeging van voorheen twee aparte regelingen; SPUK Stimulering Sport en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC). De verdeelsom voor de bevoorschotting (gemeenten hoeven de aanvraag niet zelf te doen), wordt voor zowel de BRC als de SPUK Stimulering Sport op vergelijkbare wijze bepaald, net als bij de huidige regeling. Het totale bedrag dat alle gemeenten toekomt is € 257 miljoen inclusief uitvoeringskosten; 83 miljoen vanuit de BRC-middelen en 174 vanuit SPUK Stimulering Sport. De verdeelsom per gemeente en de volledige regeling wordt in het 4e kwartaal van 2026 gepubliceerd. Het is daarom op dit moment nog niet mogelijk om de financiële gevolgen in te schatten.

48. Kan het college aangeven welke sportaccommodaties in 2027 onderwerp zijn van onderzoek, voorbereiding, renovatie of vervanging, welk budget hiervoor beschikbaar is gesteld, welk deel bestaat uit doorgeschoven middelen en welke concrete resultaten worden gerealiseerd?

Antwoord
In 2027 zijn de binnensportaccommodaties in Stadskanaal en Musselkanaal onderwerp van onderzoek. Voor de sporthal (Veenhorst) en gymzalen (Akkerweg en Fr. Nanning) in Musselkanaal wordt op dit moment een businesscase uitgewerkt. De resultaten hiervan worden begin 2027 verwacht.

Voor de binnensportaccommodaties in Stadskanaal wordt ook op dit moment een businesscase uitgewerkt, echter wel gefaseerd waarbij fase 1 zich richt op sporthal de Spont. De resultaten van fase 1 worden begin 2027 verwacht.

In de begroting 2027 zijn vanaf 2029 extra kapitaallasten voor investeringen in sporthallen opgenomen van € 224.000,00. Het bedrag van kapitaallasten is afgeleid van de in de Maatregelennota 2021-2024 opgenomen variant met een investeringsbedrag van € 4.000.000,00.

Inwonersparticipatie en leefbaarheid

49. Welke concrete projecten, subsidies of andere opbrengsten worden in 2027 gerealiseerd door de inzet van personeel voor Nij Begun en welke financiële baten staan hier tegenover?

Antwoord
Allereerst wordt aangegeven dat dit antwoord moet worden gelezen in combinatie met het antwoord op vraag 77. Zoals daarin valt te lezen hebben wij berekend dat onze ambtelijk kosten in de ‘opstartfase’ van Nij Begun (2024, 2025, 2026 en 2027) afgerond € 650.000,00 bedragen. In 2024 en 2025 hebben wij deze kosten ruimschoots van Nij Begun gecompenseerd gekregen. Voor 2026 en 2027 worden deze kosten geleidelijk afgebouwd. Voor 2026 verwachten wij ook nog een overschot maar voor 2027 een klein

tekort. Helder moet zijn dat deze kosten dus bedoeld zijn als compensatie voor de 'opstartfase' van Nij Begun.

Voor de realisatie en uitvoering van concrete projecten, subsidies en andere opbrengsten m.b.t. de Economische Agenda, Sociale Agenda en Verduurzamingsagenda ontvangen wij van Nij Begun geen extra compensatie. Bij de verdere uitwerking van projecten etc. in onze eigen gemeente is en blijft voor ons uitgangspunt dat de kosten van ambtelijke inzet zoveel mogelijk worden toegerekend aan deze betreffende projecten.

50. Hoe voorkomt het college dat tijdelijke middelen vanuit Nij Begun leiden tot structurele uitgaven waarvoor na afloop geen dekking meer beschikbaar is?

Antwoord
Uitgangspunt van de maatregelen van alle agenda's van Nij Begun is dat deze een 'plus' moeten zijn op de gemeentebegroting. Met ander woorden ze moeten van meerwaarde zijn en mogen niet leiden tot structurele uitgaven. Echter omdat Nij Begun een periode bestrijkt van 30 jaar kunnen de genomen maatregelen wel als structureel worden beschouwd

51. Heeft het college rekening gehouden met mogelijke middelen uit het Gemeenschapsfonds en zo nee, waarom niet?

Antwoord
Wij nemen aan dat u met 'Gemeenschapsfonds' het 'Gemeentefonds' bedoelt. De gelden van de agenda's van Nij Begun staan geheel los van het gemeentefonds. Wij houden voor wat betreft Nij Begun dan ook geen rekening met mogelijke middelen uit het gemeentefonds.

52. Welke prestatie-indicatoren gebruikt het college om de effecten van leefbaarheids- en participatieprojecten te meten?

Antwoord
Initiatieven in dorpen en wijken, actieve dorps- en wijkraden, overleggen en samenwerking in de wijk, dorps- en wijkvisies.

Detailhandel en Nedersaksenlijn

53. Welke financiële middelen zijn in de begroting of meerjarenraming gereserveerd voor gemeentelijke bijdragen aan de realisatie van de Nedersaksenlijn?

Antwoord
In de begroting is € 96.153,00 opgenomen.

54. Welke risico's ziet het college voor gemeentelijke plannen en ontwikkelingen wanneer de realisatie van de Nedersaksenlijn vertraging oploopt?

Antwoord
Dit betreft geen financieel technische vraag en wordt derhalve hier niet beantwoord.

Dienstverlening en Communicatie

55. Welke concrete KPI's hanteert het college voor klanttevredenheid, responstijden en afhandeltermijnen van gemeentelijke dienstverlening in 2027?

Antwoord
Voor 2027 zijn geen concrete KPI's vastgesteld voor klanttevredenheid en telefonische responstijden. Wel hanteren we vaste afspraken over onze dienstverlening. Terugbelverzoeken worden binnen drie werkdagen afgehandeld en e-mails en brieven binnen vijf werkdagen beantwoord, of er wordt binnen die termijn informatie gegeven over het vervolg.

We monitoren onder andere de telefonische bereikbaarheid, wachttijden en openstaande terugbel- en terugmailverzoeken. Deze informatie gebruiken we om onze dienstverlening waar nodig te verbeteren.

Welzijn en Sociaal Domein

56. Hoe beoordeelt het college de doelmatigheid van uitgaven binnen Jeugdwet, Wmo en Participatie ten opzichte van de behaalde resultaten?

Antwoord
Het college beoordeelt de doelmatigheid van de uitgaven binnen de Jeugdwet, de Wmo en de Participatiewet aan de hand van verschillende instrumenten. Daarbij wordt gekeken naar de mate waarin de ondersteuning bijdraagt aan het behalen van de beoogde resultaten voor inwoners, tegen zo efficiënt mogelijke inzet van middelen.
De voortgang en resultaten van ondersteuning worden periodiek besproken met inwoners en aanbieders. Daarnaast zijn indicaties binnen de Jeugdwet en de Wmo in de regel tijdelijk van aard, waardoor bij herindicaties wordt beoordeeld in hoeverre de ingezette ondersteuning heeft bijgedragen aan de gewenste resultaten en of voortzetting, aanpassing of beëindiging van de ondersteuning passend is.
Verder monitort de gemeente de ontwikkeling van cliëntaantallen, gebruik van voorzieningen, wachttijden, uitgaven en gerealiseerde maatschappelijke effecten via het dashboard Wmo en Jeugd. Ook vindt periodiek overleg plaats met uitvoeringsorganisaties en zorgaanbieders over kwaliteit, doelmatigheid en contractafspraken. De opgedane inzichten worden gebruikt om beleid en uitvoering waar nodig bij te sturen, zodat beschikbare middelen zo effectief mogelijk worden ingezet ten behoeve van de inwoners.

57. Hoe wordt voorkomen dat succesvolle welzijnsprojecten wegvallen wanneer tijdelijke subsidies of rijksmiddelen aflopen?

Antwoord
Er bestaat geen garantie dat tijdelijke subsidies of rijksmiddelen worden voortgezet. Daarom wordt gedurende de looptijd van projecten beoordeeld welke resultaten worden bereikt en gekeken naar het financieel perspectief.

Zo wordt het Integraal Zorg Akkoord (IZA) opgevolgd door het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA, looptijd 2027-2029) waarin de meeste middelen worden doorgezet. Tevens kennen we in de regio de Sociale Agenda van Nij Begun, waarin bijvoorbeeld de middelen van Welzijn op Recept zijn opgenomen.

Vraagstukken rondom welzijn worden steeds vaker in regionaal of provinciaal verband opgepakt. Wanneer tijdelijke subsidies of rijksmiddelen aflopen kan de gemeente de afweging maken om succesvolle projecten structureel te financieren via de perspectiefnota.

Openbare Orde en Veiligheid

58. Welke financiële middelen zijn structureel beschikbaar voor openbare orde en veiligheid en hoe ontwikkelen deze zich richting 2030?

Antwoord
Voor Openbare Orde en Veiligheid is jaarlijks een bedrag van €460.800,00 beschikbaar. De afgelopen jaren laten zien dat dit budget, gelet op (incidentele) maatschappelijke ontwikkelingen, niet altijd toereikend is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een budget voor incidenteel cameratoezicht na brandstichtingen. Als dit het geval is, wordt via de voor- of najaarsnota incidenteel extra middelen gevraagd.

Woningbouw

59. Kan het college aangeven welke woningbouwprojecten, gebiedsontwikkelingen en samenhangende investeringen in 2027 daadwerkelijk worden uitgevoerd, welke budgetten daarvoor beschikbaar zijn, welk deel bestaat uit doorgeschoven middelen uit eerdere jaren en welke concrete resultaten in 2027 worden gerealiseerd?

Antwoord
De gemeenteraad is recentelijk in een vertrouwelijke bijeenkomst meegenomen over de woningbouwplannen. Dit is geen informatie die in de openbaarheid gedeeld kan worden. De in de begroting opgenomen gelden voor de woningbouw zijn terug te vinden in de paragraaf grondexploitaties.

Vastgoed en theater Geert Teis

60. Kan het college aangeven welke onderzoeken, planuitwerkingen en besluitvormingsproducten in 2027 worden opgeleverd, welke budgetten beschikbaar zijn gesteld en hoeveel van deze middelen in voorgaande jaren daadwerkelijk zijn besteed?

Antwoord
De gemeenteraad is recentelijk in een besloten bijeenkomst geïnformeerd over het gebiedsprogramma Stadskanaal. Dit wordt nader uitgewerkt en aan u voorgelegd. Onderdeel van die uitwerking zijn o.a. de vraagstukken rondom het gemeentehuis en het theater.

Verkeersveiligheid

61. Kan het college aangeven welke verkeersveiligheidsprojecten in 2027 worden uitgevoerd, welke middelen hiervoor beschikbaar zijn, hoeveel middelen uit eerdere jaren nog beschikbaar zijn en welke zichtbare verbeteringen in 2027 worden gerealiseerd?

Antwoord
Eventuele doorgeschoven middelen zijn al verwerkt in de begroting 2027.
Voor 2027 is voorzien de uitvoer van het verkeersveiligheidsproject Sluisstraat – 1e Exloermond in Musselkanaal. Verder is de uitvoer van de verkeersveiligheidsprojecten voorzien op de kruisingen Navolaan Dargveen en Navolaan Grauwveen. Er is verder subsidie verkregen voor de verkeersveiligheid van de Badstraat in Musselkanaal en de verkeerssituatie op de Maarsbroek. Beide projecten zijn in de opstartfase en kunnen in 2027 worden voorbereid.

Openbare ruimte

62. Kan het college inzicht geven in de actuele onderhoudsachterstanden, aangeven welke werkzaamheden in 2027 worden uitgevoerd en of de huidige budgetten voldoende zijn?

Antwoord
Het beheer van de openbare ruimte bestaat uit diverse assets. Dit is een te algemeen geformuleerde vraag om te kunnen beantwoorden.

Uitvoeringskracht

63. Kan het college per programma inzicht geven in de omvang van de onderuitputting in 2024-2026, de oorzaken daarvan en toelichten op welke wijze is vastgesteld dat de voor 2027 geraamde middelen daadwerkelijk uitvoerbaar zijn.

Antwoord
De middelen uit de notitie Uitvoeringskracht zijn ingezet voor het versterken van de personele capaciteit van de organisatie, zowel voor bestaande werkzaamheden als voor de uitvoering van extra en nieuwe taken. De hiervoor beschikbaar gestelde formatie is inmiddels goeddeels ingevuld en heeft daarmee de uitvoeringskracht van de organisatie versterkt. Gezien de omvang en ontwikkeling van onze opgaven blijven we de benodigde personele capaciteit volgen en waar nodig betrekken bij toekomstige afwegingen.

Onderwijs

64. Hoe is de investering van €9.144.800 voor Maarsveld opgebouwd en welke bijdragen van derden zijn hierin verwerkt?

Antwoord
Zie antwoord vraag 27.

65. Is €9.144.800 het volledige gemeentelijke investeringskrediet voor Maarsveld, of volgen in latere jaren nog aanvullende investeringen?

Antwoord
Zie antwoord vraag 27.

66. Op welke leerlingenprognose en capaciteitsberekening is Maarsveld gebaseerd en hoeveel leerlingen/kinderen worden verwacht?

Antwoord:
De leerlingenprognoses zijn opgesteld in 2026. Op basis hiervan is via de Voorjaarsnota 2026 extra krediet beschikbaar gesteld voor de toevoeging van het aantal vierkante meters.

67. Waarom staat het krediet voor Maarsveld wel in het investeringsprogramma, maar niet afzonderlijk in het overzicht van beschikbaar te stellen kredieten 2027?

Antwoord
Het krediet voor Maarsveld is al in voorgaande planning & control documenten beschikbaar gesteld.

68. Wat is de totale financiële omvang van fase 1 van het IHP (zes scholen), welk deel komt voor rekening van de gemeente en welke kapitaallasten volgen hieruit in 2027-2030?

Antwoord:
Deze gegevens zijn opgenomen in het door de raad vastgestelde IHP. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting voor een bedrag van € 701.100,00.

69. Kan het college per huisvestingsproject aangeven welke activiteiten in 2027 worden uitgevoerd, welke middelen daarvoor beschikbaar zijn, welk deel reeds in eerdere jaren beschikbaar was en welke concrete resultaten in 2027 worden opgeleverd?

Antwoord
Het IHP is vastgesteld door de raad en daarin staat aangegeven welke scholen wanneer aan de orde zijn. . In 2027 vangen de projecten uit fase 1 aan: CBS Op De Zandtange, OBS De Oleander, CBS Oranje Nassauschool, OBS De Musselhorst, RK St. Antonius, CBS De Lindenborgh en CBS De Verbinding.

Infrastructuur

70. Wat is volgens het GBI de totale onderhoudsbehoefte voor wegen in 2027-2030 en welk deel daarvan wordt met de beschikbare onderhoudsbudgetten gedekt?

Antwoord
De totale onderhoudsbehoefte voor wegen in de periode 2027-2030 kan niet uitsluitend worden bepaald op basis van één beheersysteem (GBI), maar vraagt om een integrale beoordeling waarbij onder andere de meest recente weginspectie en de hieraan gekoppelde onderhoudsbegroting worden betrokken. Op basis hiervan is vastgesteld dat in de komende drie jaar tenminste circa € 3.700.000,00 aan noodzakelijk onderhoud moet worden uitgevoerd waarbij het zwaartepunt in 2027 ligt. De werkelijke onderhoudsopgave is daarbij naar verwachting een stuk groter. Hoewel deze opgave in theorie binnen de reguliere onderhoudsbudgetten kan worden opgevangen, zijn de

gehanteerde eenheidsprijzen vanuit de weginspectie/onderhoudsbegroting slechts indicatief en niet kostendekkend.

71. Hoe verhouden de €378.000 investeringsruimte voor beweegbare bruggen en het investeringsbedrag van €1 miljoen voor beweegbare bruggen zich tot elkaar?

Antwoord:
De investeringsruimte van € 378.000,00 is bestemd voor relatief kleine vervangingsinvesteringen in bruggen. Het investeringsbedrag van € 1 miljoen betreft het voornemen van investering in vervanging van de brug Noorderdiep.

Algemene vraag

72. De gemeente heeft in 2027 een structureel tekort van €2,467 miljoen, terwijl tegelijkertijd €16,5 miljoen wordt geïnvesteerd en mogelijk extra moet worden geleend.

Kan het college voor de grote investeringen in onderwijs en infrastructuur inzichtelijk maken wat de structurele kapitaallasten zijn vanaf 2028, inclusief rente en afschrijving, en welk deel hiervan nog niet in de structurele begrotingsruimte van de gemeente is opgevangen?

Antwoord
De kapitaallasten van de nieuwe investeringen kunt u vinden op pagina 133. Deze zijn structureel verwerkt in de begroting.

Lokaal Betrokken

73. Meetbaarheid en streefwaarden programmabegroting
In verschillende programma's worden activiteiten en ambities omschreven met formuleringen als "we zetten in op", "we werken aan", "we stimuleren", "we onderzoeken" en "we verwachten". Kan per programma worden aangegeven welke concrete eigen gemeentelijke resultaten en streefwaarden voor 2027 zijn vastgesteld, naast de verplichte BBV-indicatoren? Op welke wijze kan bij de Jaarrekening 2027 objectief worden vastgesteld of de in de Programmabegroting opgenomen doelstellingen daadwerkelijk zijn gerealiseerd?

Antwoord
De huidige begroting bevat deze stuurinformatie niet. U kunt dit verzoek bespreken in de rekeningcommissie, die binnenkort auditcommissie heet.

74. Nog niet verwerkte financiële gevolgen, verplichtingen en investeringen
Welke financiële verplichtingen, investeringen en overige financiële risico's die op dit moment bekend zijn, zijn reeds verwerkt in de Programmabegroting 2027–2030 en/of meegenomen bij de bepaling van de risico's en het benodigde weerstandsvermogen?

Kan daarbij worden aangegeven welke bekende financiële gevolgen ***nog niet*** in de begroting of in de berekening van het weerstandsvermogen zijn verwerkt?

Antwoord
Alle bekende financiële verplichtingen en risico's waarvan het bedrag kan worden bepaald, zijn opgenomen in de begroting 2027. In de Kadernota 2028–2037 ontvangt u een zo volledig mogelijk overzicht van nog niet verwerkte investeringen.

75. Personeelskosten Nij Begun €650.000

In het overzicht van verschillen ten opzichte van de Voorjaarsnota is een nadelig bedrag van €650.000 opgenomen onder 'vergoeding personeelskosten Nij Begun. Vraag: Waaruit bestaat dit bedrag van €650.000, welke functies/fte's betreft dit en in hoeverre staan hier externe inkomsten tegenover? Is deze mutatie structureel of incidenteel?

Antwoord
Zie antwoord op vraag 77

76. Personele verplichtingen zonder structurele dekking

Voor welke functies en hoeveel fte is in 2027 nog geen structureel budget beschikbaar, terwijl er al arbeidsrechtelijke of contractuele verplichtingen bestaan? Kan daarbij per functie/fte worden aangegeven wanneer en op basis van welk besluit deze verplichtingen zijn aangegaan en wat de structurele lasten bedragen?

Antwoord
Het gaat per saldo om 5 fte waarvoor geen structureel budget beschikbaar is. De medewerkers waarmee deze formatie is ingevuld zijn aangesteld op basis van een tijdelijk dienstverband. Voor het tweede deel van uw vraag verwijzen naar de reactie bij vraag 4.

77. Personele inzet uit tijdelijke externe middelen

Welke personele inzet wordt geheel of gedeeltelijk gefinancierd uit tijdelijke externe middelen, zoals Nij Begun, Regio Deals of andere subsidies? Kan daarbij worden aangegeven om hoeveel fte en welke jaarlijkse lasten het gaat, wanneer deze financiering eindigt en wat daarna de financiële en organisatorische gevolgen zijn? Kan een overzicht worden verstrekt van de ontwikkeling van de formatie en bezetting over 2025, 2026 en 2027, uitgesplitst naar structurele formatie, tijdelijke formatie en externe inhuur?

Antwoord
In het kader van de 'opstartfase' van Nij Begun (2024, 2025, 2026 en 2027) is afgesproken dat de deelnemende Groninger en Noord-Drentse gemeenten en de Waterschappen deels gecompenseerd worden voor hun ambtelijk inzet. Via een in 2024 door BMC voorgestelde en bestuurlijk vastgestelde verdeelsystematiek gaat het om de ambtelijk inzet van een bepaald percentage van de loonkosten van de griffier, gemeentesecretaris, strategisch concernadviseur, vier programmamanagers, participatieadviseur, communicatieadviseur, juridisch adviseur, financieel adviseur, personeelsadviseur en secretariële ondersteuning.
Als gemeente hebben we de kosten van deze inzet berekend op afgerond jaarlijks € 650.000,00. Vanuit Nij Begun hebben in 2024 en 2025 respectievelijk € 1.060.262,00 en € 1.110.475,00 ontvangen. De overschotten van beide jaren zijn vervolgens in de jaarrekening 2024 en 2025 verrekend.

Afgesproken is dat er voor de jaren 2026 en 2027 een afbouw gaat plaatsvinden van de compensatie van de ambtelijk kosten omdat de agenda's van Nij Begun nu aardig op 'stoom' komen.
Voor 2026 ontvangen wij nog een bedrag van Nij Begun van € 980.902,00 terwijl wij rekening houden met een bedrag van afgerond € 650.000,00 In de najaarsnota stellen wij voor om het verschil van afgerond € 330.902,00 bij te ramen en over te hevelen naar 2027.
Voor 2027 is de bijdrage van Nij Begun vastgesteld op € 556.545,00.
Vanaf 2028 ontvangen wij geen compensatie meer vanuit Nij Begun. Mogelijk dat besloten wordt om de ambtelijke inzet die direct toe te rekenen is aan een van de agenda's nog wel te compenseren.

78. Omgevingswet: uitvoering Omgevingsvisie, programma's en omgevingsplan

Toelichting: Tijdens de informatieavond voor de raad van afgelopen maandag is toegelicht hoe de gemeente vanuit de Omgevingsvisie meer programmatisch wil gaan werken. Dat lijkt een goede ontwikkeling: de raad stelt de strategische hoofdlijnen vast in de Omgevingsvisie en de verdere uitwerking kan vervolgens via programma's plaatsvinden. In de Programmabegroting is die samenhang nog niet overal even duidelijk zichtbaar. Er wordt daarnaast nog veel verwezen naar sectorale beleidsnota's en er staat dat de Omgevingsvisie enkele keren per jaar zal worden gewijzigd.

Technische vraag: Kan integraal worden aangegeven hoe in 2027 uitvoering wordt gegeven aan de Omgevingsvisie, welke programma's daarvoor in 2026 zijn of in 2027 worden vastgesteld en hoe deze zich verhouden tot de nog bestaande sectorale beleidsnota's?

Kan daarbij tevens worden toegelicht:

- Waarom wordt verwacht dat de Omgevingsvisie enkele keren per jaar moet worden gewijzigd en wanneer uitwerking van strategisch beleid in de Omgevingsvisie juist via een programma kan worden uitgewerkt;

-Hoe de verdere omzetting naar het definitieve omgevingsplan is gepland, wat onder 'Omgevingsplan 2.0' wordt verstaan en welke concrete stappen daarin in 2027 worden gezet;

-Welke capaciteit en middelen voor deze uitvoering in 2027 beschikbaar zijn en op welke onderdelen de raad nog een besluit neemt?

Antwoord

Dit zijn geen financiële technische vragen en worden derhalve niet beantwoord. De Omgevingsvisie is in februari 2026 vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeenteraad is diverse malen meegenomen in de werking van de Omgevingswet. Op 14 september 2026 heeft u een puur technisch herstelbesluit (correcties) van het Omgevingsplan vastgesteld. Omgevingsplan 2.0 betreft de nieuwe, definitieve regels op basis van politieke en maatschappelijke keuzes.

79. Woningbouw en volkshuisvestingsprogramma

Toelichting: De begroting noemt circa 400 woningen tot en met 2030 en ruim 60 opleveringen in 2027. Tegelijkertijd blijkt uit berichtgeving in de krant en een informatiebrief dat ook de locatie De Horsten in Musselkanaal voor woningbouw wordt ontwikkeld, terwijl de raad over deze locatie nog geen inhoudelijk of planologisch besluit heeft genomen. Daarnaast moeten woningbouwlocaties vanwege de netcongestie tijdig bij de netbeheerder in beeld worden gebracht. Voor de raad is nog niet duidelijk welke locaties door de gemeente daarvoor zijn of worden aangeleverd en op basis van welke keuzes.

Technische vraag: Kan een integraal overzicht worden verstrekt van de woningbouwprogrammering tot en met 2030, met daarin de concrete locaties die samen de genoemde circa 400 woningen vormen, het aantal en type woningen per locatie, de huidige planologische fase en de concrete stap die in 2027 wordt gezet?

Kan daarbij tevens worden aangegeven:

-of het aantal van 400 woningen klopt, omdat eerder 450 woningen is genoemd?

-welke ruim 60 woningen in 2027 worden opgeleverd;

-hoe de ontwikkeling van De Horsten in Musselkanaal hierin is opgenomen, wat de huidige status daarvan is en welke besluitvorming door de raad nog nodig is;

-welke woningbouwlocaties in verband met netcongestie aan de netbeheerder zijn of worden aangeleverd, op basis van welke criteria die selectie is gemaakt en of daarbij ook locaties zijn opgenomen waarover de raad nog geen inhoudelijk of planologisch besluit heeft genomen;

-op welk moment en op welke wijze de raad bij deze locatiekeuze wordt betrokken;

-wanneer het volkshuisvestingsprogramma wordt vastgesteld, hoe dit samenhangt met de woningbouwprogrammering, bouwen voor jongeren, gezinnen en ouderen, en op welke momenten de raad daarbij wordt betrokken?

-of onderwerpen als woningsplitsing en mantelzorg in 2027 ook in het volkshuisvestingsprogramma worden meegenomen

Antwoord

Dit zijn geen financieel technische vragen en worden derhalve hier niet beantwoord. De gemeenteraad is recentelijk in een vertrouwelijke bijeenkomst meegenomen over de woningbouwplannen. Dit is geen informatie die in de openbaarheid gedeeld kan worden. De in de begroting opgenomen gelden voor de woningbouw zijn terug te vinden in de paragraaf grondexploitaties.

80. Masterplan Regiocentra, cofinanciering en dorpshuis Musselkanaal

Toelichting: De Programmabegroting vermeldt dat voor het Masterplan Regiocentra €180 miljoen beschikbaar is en dat Stadskanaal op basis van concrete gebiedsprogramma's en projecten aanspraak kan maken op middelen. Voor een goede beoordeling is vooral van belang welke projecten Stadskanaal hiervoor wil indienen en welk financieel beslag dat op de gemeente kan leggen.

Technische vraag:

-Welk bedrag verwacht Stadskanaal realistisch uit het Masterplan Regiocentra te kunnen verkrijgen, voor welke concrete projecten worden in 2027 voorstellen voorbereid en welke gemeentelijke cofinanciering of voorfinanciering is daarbij naar verwachting nodig?

-Kan daarbij worden aangegeven welk deel van deze gemeentelijke bijdrage al in de begroting en meerjarenraming is verwerkt en wat het verschil is met de cofinanciering die geldt voor de Regio Deal Regiocentra?

-Maakt het nieuwe dorpshuis in Musselkanaal onderdeel uit van deze projectontwikkeling en, zo ja, hoe zijn planning, investeringsraming en financiering daarvan nu voorzien?

Antwoord

Concreet is binnen de Economische Agenda, Masterplan Regiocentra voor de gemeente Stadskanaal € 14,7 miljoen geraamd. Dit betreft een reservering waarvoor nog een subsidieaanvraag gedaan moet worden. Om deze subsidie aan te kunnen vragen moeten nog diverse voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd worden door de gemeente Stadskanaal. De subsidievoorwaarden (zoals opgesteld door de Economische Agenda en Masterplan Regiocentra) zijn nog in opstelling, dus is het op dit moment nog niet mogelijk om toegang te krijgen tot de middelen. Zeker is wel dat er cofinanciering gevraagd wordt aan de gemeenten.

Daarnaast is er € 1,76 miljoen voor de Regio Deal Regiocentra aan subsidie toegekend. De regio deal regiocentra is in 2025 gehonoreerd en inmiddels in uitvoering. De cofinanciering hiervoor is gedekt uit de begroting en staat los van de cofinanciering van de hierboven genoemde nog aan te vragen subsidie.

De gemeenteraad is diverse malen geïnformeerd over de voortgang omtrent Masterplan Regiocentra. De inhoudelijke vragen over het dorpshuis te Musselkanaal zijn geen technische vragen voor de begroting.

81. Nieuwe Nota Grondbeleid

De nieuwe Nota Grondbeleid wordt in oktober gelijktijdig met de Programmabegroting in de raadscommissie behandeld. Kan worden toegelicht hoe de inhoud van de paragraaf Grondbeleid in de Programmabegroting 2027 zich verhoudt tot de nieuwe Nota Grondbeleid?

Welke financiële uitgangspunten en gevolgen van het nieuwe grondbeleid zijn al in de Programmabegroting 2027 verwerkt en welke nog niet?

Antwoord:
Hier is geen rekening mee gehouden in de paragraaf grondbeleid van de Programmabegroting 2027. De inhoudelijke gevolgen voor de paragraaf grondbeleid worden verwerkt nadat de nieuwe Nota Grondbeleid definitief is vastgesteld. Hetzelfde geldt voor de financiële uitgangspunten en gevolgen.

Risico's grondexploitaties en weerstandsvermogen
Welke financiële gevolgen van toekomstige strategische grondaankopen, nieuw te openen grondexploitaties en andere grote gebiedsontwikkelingen zijn reeds in de Programmabegroting en meerjarenraming 2027-2030 verwerkt en welke nog niet?

Kan tevens worden aangegeven in hoeverre de daarmee samenhangende risico's reeds zijn opgenomen in het gemeentelijke risicoprofiel en de berekening van het weerstandsvermogen?

Antwoord:
De eventuele gevolgen van de nieuwe Nota Grondbeleid op het gemeentelijke risicoprofiel/ weerstandsvermogen worden verwerkt nadat de nieuwe Nota Grondbeleid definitief is vastgesteld.

82. Onderhoudsbehoefte wegen en beschikbare middelen
Wat is volgens de actuele beheerplannen de totale onderhoudsbehoefte voor gemeentelijke wegen in de periode 2027-2030 en welk bedrag is in diezelfde periode beschikbaar voor regulier onderhoud, groot onderhoud en investeringen?

Kan daarbij worden aangegeven of sprake is van achterstallig onderhoud en, zo ja, wat de omvang daarvan in euro's is?
Wat is de actuele onderhoudstoestand van de gemeentelijke fietspaden, hoeveel kilometer voldoet niet aan het gewenste kwaliteitsniveau en welk bedrag is structureel beschikbaar voor onderhoud en vervanging? Kan tevens worden aangegeven welke fietspaden in 2027, 2028 en 2029 concreet voor onderhoud of vervanging zijn gepland?

Antwoord
Er is een onderscheid tussen onderhoud voor de instandhouding van het areaal en het onderhoud voor vervanging van het areaal. Dit laatste is opgenomen in het meerjaren onderhoudsplan voor onze gemeentelijke wegen en fietspaden (zijnde investeringen). De benodigde instandhouding wordt bepaald n.a.v. inspecties van het areaal. De recentelijk uitgevoerde inspecties moeten nog financieel worden doorgerekend. In de begroting is budget geraamd voor de instandhouding en voor het onderhoud vervanging areaal. Na de financiële doorrekening van de inspecties zal blijken of de middelen voor de instandhouding voldoende zijn. Eventueel benodigde extra middelen worden aan u voorgelegd via de voor- of najaarsnota. Er is eerder met de gemeenteraad gedeeld met welke fietspaden wij aan de slag gaan.

83. Kwaliteitsniveau openbare ruimte en achterstallig onderhoud
Wat zou het structureel per jaar extra kosten om de openbare ruimte in woonwijken volledig op minimaal B-niveau te onderhouden in plaats van deels op C-niveau? \

Kan daarnaast worden aangegeven of en in welke financiële omvang sprake is van achterstallig onderhoud aan groen, civiele kunstwerken en openbare verlichting?

Antwoord:
In 2024 is door de raad de Beleidsnota beheer openbare ruimte vastgesteld. Daarin staat welk onderhoudsniveau wij hanteren. Om de hier gestelde vragen te kunnen beantwoorden, is een zeer uitgebreide analyse en berekening benodigd. Dit gaat verder dan het niveau van een technische vraag in het kader van de begroting.

84. Aantallen en afhandeling ruimtelijke initiatieven
Hoeveel ruimtelijke initiatieven zijn in 2025 en 2026 ingediend en hoeveel daarvan zijn positief beoordeeld, negatief beoordeeld, ingetrokken of nog in behandeling?

Antwoord:
Dit betreft geen financieel technische vraag.

85. Stijging rioolheffing
Welke factoren verklaren de stijging van de rioolheffing van € 210 naar € 241 en welk deel van deze stijging wordt veroorzaakt door extra personeelskosten?

Antwoord:
De berekende stijging bedraagt € 31,00. Circa € 6,00 heeft betrekking op extra personeelskosten. De overige stijging heeft onder andere betrekking op hogere kosten voor het dagelijks onderhoud riolen en dagelijks onderhoud gemalen.

86. Baten lokale heffingen
Op welke wijze zijn de geraamde baten uit de lokale heffingen in de Programmabegroting 2027 berekend?
Welk percentage van de relevante objecten was ten tijde van het opstellen van de begroting reeds getaxeerd? Indien dit circa 90% was, op welke wijze is voor de nog niet getaxeerde objecten een raming gemaakt? Is de waarde van de reeds getaxeerde objecten geëxtrapoleerd naar 100%, is voor de resterende objecten gebruikgemaakt van gegevens uit het voorgaande jaar, of is een andere berekeningswijze toegepast?

Antwoord:
De baten worden bepaald aan de hand van de opbrengsten van 2026. Deze zijn met 2% verhoogd. Als uitgangspunt is het bedrag € 9.131.400,00 genomen. De totale getaxeerde waarde (wat overigens op dit moment nog 0 is aangezien de herwaardering nog niet is gedraaid) wordt uiteindelijk gebruikt om de tarieven OZB te bepalen. Dat is dan een verdeling van de totale waarde gedeeld door de gewenste opbrengst. Dit dan weer verdeeld over de drie soorten:

- OZB eigendom woningen
- OZB eigendom niet woningen
- OZB gebruik niet woningem

87. Economische prognose Oost-Groningen
Heeft het college kennisgenomen van de recente economische prognose van

RaboResearch voor Oost-Groningen? Op welke onderdelen van de Programmabegroting 2027 en de meerjarenraming is met deze prognose of met vergelijkbare actuele economische verwachtingen rekening gehouden? Indien hiermee niet expliciet rekening is gehouden, welke economische prognoses zijn dan wel gebruikt bij het opstellen van de begroting?

Antwoord:
Wij zijn bekend met de regionale omstandigheden en de structurele economische uitdagingen.

88. Opmerking: Kan de septembercirculaire 2026 ter informatie met de gemeenteraad worden gedeeld?

Antwoord
De septembercirculaire vindt op website van de Rijksoverheid: Septembercirculaire gemeentefonds 2026 (versie 23-9-2026) | Rijksoverheid.nl

---

PRO

89. Blz 27: Afwijkingen Gemeente ten opzichte van Nederland.

Een functiemenging van 50 is het optimale. De afwijking van 45,5 komt vanwege de grootte van de gemeente Stadskanaal, waardoor de combinatie bedrijf en woning wellicht minder aantrekkelijk is voor inwoners dan in een grote stad.

Vraag: Er wordt de aanname gedaan dat de combinatie bedrijf en woning wellicht minder aantrekkelijk is voor inwoners dan in een grote stad. Waar is deze aanname op gebaseerd?

Antwoord
De genoemde verklaring betreft een mogelijke duiding en niet een vastgesteld causaal verband. De score kan samenhangen met verschillen in stedelijkheid, ruimtelijke structuur en economische opbouw tussen Stadskanaal en grotere steden.

90. Blz. 39: Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: Kunt u concreet aangeven hoe de activiteiten van Welstad verdeeld zijn; dus hoe de verhouding is tussen vroegsignalering, preventie en kortdurende gesprekken? Wie voert de regie over deze verdeling? En of er ook andere partijen dit soort activiteiten uitvoeren?

Antwoord
De activiteiten van Welstad binnen Sociaal Werk op School bestaan uit een combinatie van vroegsignalering, preventieve ondersteuning en kortdurende begeleiding van leerlingen en gezinnen. Uit de inhoudelijke verantwoording blijkt dat de inzet zich vooral richt op gedrag en emotieregulatie, sociale vaardigheden, opvoedvragen, verzuim, armoede en ondersteuning bij complexe thuissituaties. Daarnaast vindt veel afstemming plaats met ouders, intern begeleiders en docenten. Het merendeel van de inzet bestaat uit vroegsignalering en preventie, dit blijkt uit de inhoudelijke verantwoording van Welstad. Doorverwijzing (vaak na kortdurende gesprekken) naar specialistische hulp vormt slechts een beperkt onderdeel van de werkzaamheden. In het primair onderwijs

werden bijvoorbeeld 595 ondersteuningscontacten met gezinnen geregistreerd tegenover 49 verwijzingen naar andere vormen van hulpverlening.
De regie op de inzet ligt bij de gemeente als opdrachtgever, binnen de afspraken die zijn gemaakt over de uitvoering van Sociaal Werk op School. De concrete inzet op scholen wordt vervolgens afgestemd tussen de school en Welstad, waarbij de ondersteuning wordt ingericht op basis van de signalen en behoeften die op school worden gesignaleerd. Deze werkwijze sluit aan bij de functie van Sociaal Werk op School als laagdrempelige voorziening voor preventie en vroegsignalering.

Naast de Sociaal Werkers zijn ook andere partijen actief op het gebied van vroegsignalering en preventieve ondersteuning van jeugdigen, zoals scholen (intern begeleiders, mentoren en zorgcoördinatoren), de GGD en Leerplicht. Sociaal Werk op School onderscheidt zich door een vertrouwd en bekend gezicht op de school. Door fysieke aanwezigheid is de Sociaal Werker zichtbaar en laagdrempelig benaderbaar. Daarbij is er verbinding tussen leerling, gezin, school en het sociaal domein. De kracht zit in de samenwerking tussen deze partijen. Door signalen en expertise te bundelen, kan passende ondersteuning tijdig worden ingezet. Om de samenwerking en afstemming te versterken, vindt periodiek overleg plaats tussen de gemeente en de betrokken partners. Hierdoor blijft er aandacht voor de aansluiting van de ondersteuning op de behoeften van leerlingen, gezinnen en scholen.

91. Blz. 41: Media

Een belangrijk aandachtspunt is de aanpak van laaggeletterdheid. Via het Taalhuis en het Taalnetwerk, waarin onderwijs-, welzijns- en taalpartners samenwerken, wordt ingezet op het versterken van taalvaardigheid, participatie en zelfredzaamheid van inwoners. Provinciaal wordt hierbij aangesloten op de gezamenlijke aanpak van laaggeletterdheid binnen de arbeidsmarktregio Groningen.

Vraag: Kan het college aangeven op welke doelgroepen de gemeente zich richt en hoe met het beleid ten aanzien van laaggeletterdheid?

Antwoord
De gemeente richt zich op volwassen inwoners die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden. Het gaat zowel om inwoners met Nederlands als eerste taal (NT1) als met Nederlands als tweede taal (NT2). De inzet is dat zij zelfstandiger kunnen functioneren, beter kunnen meedoen en, waar relevant, hun kansen op werk of scholing vergroten.

De komende jaren ligt extra nadruk op het bereiken van NT1-inwoners, omdat deze groep relatief weinig gebruikmaakt van het educatieaanbod. Ondersteuning voor NT2-inwoners blijft onderdeel van de aanpak. Naast individuele begeleiding via het Taalhuis is er volwasseneneducatie via het Alfa-college. Dit aanbod, Taalhuis en ROC, wordt vanuit de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) regionaal bekostigd en georganiseerd, met Groningen als contactgemeente.

Tot slot is het streven om in te zetten op het verbeteren van de signalering en doorverwijzing van inwoner die niet kunnen lezen en schrijven door de samenwerking binnen het lokale netwerk te versterken.

92. Blz. 60: Waarom krijgt de gemeente vanaf 2028 ruim € 5,1 miljoen minder uit het gemeentefonds en is dit een blijvende daling?

Antwoord
Vanaf 2028 ontvangt de gemeente minder geld uit het gemeentefonds. Dit komt door een wijziging in de financiering van het fonds door het Rijk. Hierdoor komen gemeenten financieel onder druk te staan. Zonder extra maatregelen van het Rijk blijft deze druk ook na 2028 bestaan.

93. Blz, 64: Hoeveel medewerkers gaat het precies om bij de 5,45 fte, wat kosten deze medewerkers per jaar en hoeveel van deze kosten kan de gemeente niet meer terugdraaien?

Antwoord
Het gaat om 6 medewerkers en de structurele kosten bedragen jaarlijks € 662.600,00.

94. Blz. 65: Apparaatskosten: er is 556.000 opgenomen voor de vergoeding van de personele inzet voor Nij Begun. Kunt u aangeven wat de kaders zijn voor dit soort uitgaven: in hoeverre komen deze ten laste van de structurele, gemeentelijke begroting en in hoeverre kunnen deze vanuit Nij Begun gelden worden gefinancierd? En welke afwegingen worden hierbij gemaakt?

Antwoord
Zie antwoord op vraag 77.

95. Blz. 73: Liggeld woonschepenlocaties: Is er een reden dat het liggeld sinds 2017 niet meer geïndexeerd is?

Antwoord
De raad heeft de afgelopen jaren besloten om de liggelden niet te indexeren.

96. Algemeen:

Wat houdt de gemeente in de jaren 2027 tot en met 2030 daadwerkelijk over als we het gebruik van reserves en eenmalige inkomsten en uitgaven niet meetellen?

Antwoord
De vraag is niet helemaal duidelijk. We hebben het geduid als: *Wat is voor ieder jaar van 2027 tot en met 2030 het structurele begrotingssaldo, als onttrekkingen aan reserves en incidentele baten en lasten buiten beschouwing worden gelaten? Met andere woorden: welk jaarlijks structureel tekort resteert dan, gezien de geraamde tekorten van circa € 2,5 miljoen?*
Op bladzijde 7 en 8 is kort geanalyseerd wat de begrotingssaldi de komende jaren zijn in het geval deze zijn geschoond van incidentele baten en lasten. Geraamde onttrekkingen en toevoegingen aan reserves maken deel uit van het uitvoeren van bestaand beleid.

97. Hoeveel geld zit er naar verwachting in 2027, 2028, 2029 en 2030 nog in de algemene reserve als alle geplande uitgaven en onttrekkingen worden meegenomen?

Antwoord
We verwachten dat in 2027 nog € 1,4 miljoen uit de algemene reserve nodig is om de begroting structureel sluitend te maken (zie het raadsvoorstel). Na vaststelling van de Kadernota 2028 - 2037 wordt duidelijker hoe de algemene reserve zich verder ontwikkelt.

98. Waar komt de € 573.000 extra opbrengst uit de OZB precies vandaan en betekent dit dat inwoners en bedrijven meer OZB gaan betalen?

Antwoord
De extra OZB-opbrengst komt door de jaarlijkse trendmatige tariefverhoging van 2%. Hiermee vangt de gemeente onder andere hogere loon- en prijsstijgingen alsook de kosten van eventueel nieuw beleid op. Inwoners en bedrijven betalen hierdoor meer OZB.

VVD

Technische vragen VVD

99. Kan voor 2026 en 2027 de absolute formatie en bezetting in fte worden weergeven, uitgesplitst naar structurele formatie, tijdelijke/projectformatie en extern gefinancierde formatie? Welke mutaties verklaren de stijging van de formatie van 9,2 naar 9,5 fte per 1.000 inwoners en de bezetting van 8,3 naar 9,1?

Antwoord
Zie de reactie bij de vragen 4 en 13.

100. In de begroting staat dat de Kadernota 2027-2036 ervoor moet zorgen dat de begroting uiterlijk in 2030 structureel in evenwicht is, zonder aanvullende inzet van de algemene reserve. Kan het college aangeven welk financieel kader daarbij wordt gehanteerd: wordt bij de Kadernota een integraal pakket aan structurele maatregelen voorgelegd waarmee ten minste het huidige structurele tekort in 2030 wordt gedekt, inclusief de financiële gevolgen van het uitvoeringsprogramma en op dat moment bekende nieuwe structurele lasten en kapitaallasten?

Antwoord
Zie de reactie bij vraag 10.

101. Beschikt het college op dit moment over een integraal meerjarig overzicht van de bekende investeringsopgaven die nog niet in het investeringsprogramma 2027-2030 zijn opgenomen? Zo ja, kan dit overzicht met de raad worden gedeeld?

Antwoord
Nee, dit totale overzicht is er niet. Zie verder de reactie bij vraag 74.

102. Is het college voornemens bij de Kadernota 2027-2036 een integrale meerjarige investeringsagenda aan de raad voor te leggen waarin ook de financiële en structurele

gevolgen van nog niet geraamde investeringsopgaven inzichtelijk worden gemaakt?

Antwoord
Zie de reactie bij vraag 101.

103. Worden bij de uitvoering van het Rekenkameronderzoek Dienstverlening concrete en meetbare KPI's ontwikkeld voor o.a. bereikbaarheid, terugkoppeling en afhandeltermijnen, en wordt hierover via de P&C-cyclus aan de raad gerapporteerd?

Antwoord
Wij adviseren u deze vraag aan de leden van de rekenkamer te stellen.

104. Zijn medewerkers met direct inwonercontact momenteel bekend met het Hidden Disabilities Sunflower-symbool en/of wordt herkenning van niet-zichtbare beperkingen reeds meegenomen in trainingen of instructies rondom toegankelijke dienstverlening?

Antwoord

Het Hidden Disabilities Sunflower-symbool wordt binnen het KCC op dit moment niet actief onder de aandacht gebracht tijdens trainingen of instructies. Of medewerkers binnen andere teams/afdelingen bekend zijn met dit symbool, is niet in beeld.

In onze dienstverlening staat een klantgerichte benadering centraal. Daarbij houden we rekening met de persoonlijke situatie en behoeften van inwoners, ook wanneer een beperking niet zichtbaar is.

105. Heeft het college onderzocht of aansluiting bij het Hidden Disabilites Sunflower-netwerk mogelijk is en wat hiervan de financiële en organisatorische consequenties zijn?

Antwoord
Vanuit het KCC/dienstverlening is geen onderzoek gedaan naar aansluiting bij het Hidden Disabilities Sunflower-netwerk en de financiële en organisatorische gevolgen daarvan.

106. Hoeveel unieke inwoners hebben in 2025 en 2026 ondersteuning ontvangen via het Taalhuis?

Antwoord
Het jaarverslag 2025 van Biblionet Groningen vermeldt voor het Taalhuis in Stadskanaal 24 actieve deelnemers aan het einde van het jaar en 21 nieuwe deelnemers gedurende het jaar. Dit zijn verschillende tellingen die elkaar kunnen overlappen. Het totale aantal unieke deelnemers over 2025 is daardoor niet eenduidig vast te stellen. Voor 2026 is op basis van de beschikbare informatie ook nog geen betrouwbaar aantal unieke deelnemers tot nu toe beschikbaar.

107. Welke concrete en meetbare doelstellingen zijn voor 2027 verbonden aan het Taalhuis en hoe wordt vastgesteld of deelnemers daadwerkelijk vooruitgaan in taalvaardigheid, digitale vaardigheden, participatie of zelfredzaamheid?

Antwoord
Voor Stadskanaal zijn voor 2027 nog geen afzonderlijke kwantitatieve streefwaarden vastgesteld. Het regionale Programma van Eisen Taalhuizen 2027 bevat wel doelen en prestatie-indicatoren. De doelen zijn meer inwoners bereiken en hun basisvaardigheden, zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie versterken.

Het Programma van Eisen schrijft kwartaalrapportages voor over onder meer actieve en nieuwe deelnemers, de verhouding NT1/NT2, behaalde trajectdoelen, doorverwijzingen naar onderwijs en uitstroom naar werk. Deze gegevens maken het bereik en de voortgang van trajecten inzichtelijk.

Daarnaast wordt met de SAVE-impactmonitor via een begin- en vervolgmeting gevolgd welke vooruitgang deelnemers zelf ervaren in hun vaardigheden en dagelijks functioneren. Dit is geen afzonderlijke objectieve vaardigheidstoets. De eerste rapportage over 2025–2026 betreft Stadskanaal, Pekela en Veendam gezamenlijk. Door de beperkte respons kunnen hieruit geen stevige conclusies voor Stadskanaal afzonderlijk worden getrokken.

Met de versterkte gemeentelijke regie willen we samen met Biblionet Groningen de lokale doelen concreter en meetbaar maken en de resultaten gebruiken om de aanpak bij te stellen.

108. In hoeverre is in de huidige aanpak van het Taalhuis voor inwoners die werken of kunnen uitstromen naar werk gekoppeld aan concrete beroepen, werkgevers en taalvaardigheden die op de werkvloer nodig zijn?

Antwoord
De aansluiting op werk en opleiding vindt binnen het Taalhuis vooral plaats vanuit de individuele leervraag. Bij de intake worden persoonlijke leerdoelen bepaald. Voor werkenden en werkzoekenden kan de begeleiding daarmee aansluiten op vaardigheden die nodig zijn voor hun werk of een beroepsopleiding. Daarbij kan beroepsgericht oefenmateriaal worden gebruikt.

Er is vanuit het Taalhuis nog geen structurele lokale aanpak waarbij leertrajecten gezamenlijk met werkgevers aan specifieke functies worden gekoppeld. Regionaal wordt die verbinding wel ontwikkeld, onder meer via de werkgeversaanpak basisvaardigheden en het LLO-collectief. Dit collectief combineert scholing in basisvaardigheden met beroepsgerichte vaardigheden voor werkenden en werkzoekenden.

109. Wordt bij de aanpak van laaggeletterheid bijgehouden hoeveel deelnemers uitstromen naar regulier werk of anderszins aantoonbaar beter of duurzamer inzetbaar worden op de arbeidsmarkt? Zo ja, wat zijn de resultaten over 2025 en 2026?

Antwoord
Voor Stadskanaal zijn over 2025 en 2026 geen betrouwbare lokale cijfers beschikbaar over uitstroom vanuit het Taalhuis naar regulier werk of over aantoonbaar verbeterde duurzame inzetbaarheid. Dit wordt momenteel niet systematisch lokaal in beeld gebracht.

Uitstroom naar werk is wel een prestatie-indicator in het regionale Programma van Eisen voor 2027. Daarmee is deze ontwikkeling onderdeel van de gevraagde rapportage, maar er zijn nog geen lokale resultaten te geven.

De SAVE-impactmonitor en praktijkverhalen geven aanvullend inzicht in de vooruitgang die deelnemers ervaren. Deze informatie kan wijzen op vaardigheden die het vinden of behouden van werk ondersteunen, maar toont geen daadwerkelijke uitstroom naar regulier werk of duurzame inzetbaarheid aan.

110. Wordt momenteel met lokale werkgevers geïnventariseerd welke taal-, reken- en digitale vaardigheden werknemers concreet nodig hebben voor beschikbare functies en worden leertrajecten daarop aangepast?

Antwoord
De Taalhuiscoördinator werkt aan het versterken van het lokale netwerk en zoekt actief contact met bedrijven, onder meer via de aanjager laaggeletterdheid van VNO-NCW. Zo wordt gewerkt aan de verbinding met lokale werkgevers en aan meer zicht op hun vragen over basisvaardigheden.

Er vindt vanuit het Taalhuis nog geen structurele inventarisatie plaats van de taal-, reken- en digitale vaardigheden die voor specifieke functies nodig zijn. De begeleiding sluit momenteel vooral aan op de individuele leerbehoefte van deelnemers.

Regionaal combineert het LLO-collectief basisvaardigheden met beroepsgerichte scholing. De gemeentelijke inzet is om de lokale samenwerking tussen het Taalhuis, werkgevers en partijen op het gebied van werk en inkomen verder te versterken en op deze regionale aanpak aan te sluiten.

Naar aanleiding van de vragen over het Taalhuis bieden we raadsleden graag de gelegenheid om een werkbezoek te brengen. Tijdens dit bezoek kunnen zij met de coördinator en vrijwilligers spreken over de werkwijze, het bereik en de verbinding met werk en opleiding. Ook kunnen deelnemers, als zij dat willen, hun ervaringen delen. De betrokken beleidsmedewerker kan het bezoek samen met de Taalhuiscoördinator en de griffie organiseren.

111. Hoeveel bedraagt de reserve afvalstoffenheffing?

Antwoord
De bestemmingsreserve afvalstoffenheffing is per 1 januari 2025 opgeheven en overgeheveld naar de voorziening Afvalstoffenheffing. Het saldo van deze voorziening bedraagt per 31 december 2025 afgerond € 162.000,00.

112. Waarom is de Stichting Gemeentelijke Kredietbank Drenthe (GKB) geen onderdeel van de paragraaf verbonden partijen? Stadskanaal is toch deelnemer?

Antwoord
Stadskanaal is inderdaad deel van de Stichting GKB. Deze verbonden partij is per abuis niet opgenomen. Stadskanaal heeft een belang van zo'n 7 procent in deze stichting. Wij informeren u spoedig aanvullend over de aanvullende informatie omdat die momenteel niet beschikbaar is.

113. Wat is het doel en de beoogde toekomstige inzet van de bestemmingsreserve Opvang ontheemden en vluchtelingen van € 2,304 miljoen, en waarom zijn in de meerjarenraming 2027-2030 geen toevoegingen of onttrekkingen aan deze reserve voorzien?

Antwoord
De reserve opvang ontheemden en vluchtelingen is niet bestemd. Op dit moment loopt een onderzoek naar structureel duurzame en passende opvang. De mogelijkheid bestaat dat we voor het ontwikkelen van deze opvang de reserve inzetten. Per 1 januari 2027 gaat de Oekraïneopvang gefinancierd worden op een andere manier. In deze vorm zal er naar alle waarschijnlijkheid geen middelen overblijven, zoals in het vorig financieringsstelsel wel het geval was. De financiering zal vanaf 2027 plaatsvinden via een declaratiestelsel.

CHRISTEN UNIE

114. Pagina 8: waarom is er een nadeel van 650.000 euro op de vergoeding personeelskosten Nij Begun? Krijgen we tegen de verwachting in deze kosten niet vergoed?

Antwoord
Jaarlijks ontvangen we wisselende incidentele vergoedingen vanuit Nij begun voor de inzet van onze medewerkers. De incidentele vergoeding is in 2027 € 650.000,00 lager dan in 2026.

115. Pagina 10: wanneer denkt het college de op deze pagina genoemde verruimingsmaatregelen concreet in te vullen?

Antwoord
De in de begroting genoemde verruimingsmaatregelen zijn nog niet concreet ingevuld. Het college zal deze maatregelen betrekken bij de opstelling van de Kadernota 2028-2037, waarin de financiële opgaven, beleidsprioriteiten en benodigde structurele maatregelen in samenhang worden afgewogen. Het uitgangspunt is om uiterlijk bij de behandeling van de Kadernota in het voorjaar van 2027 duidelijkheid te geven over de wijze waarop deze resterende verruimingsmaatregelen worden ingevuld en welke financiële effecten daarmee worden gerealiseerd.

116. Pagina 28: graag ontvangen wij de meest actuele cijfers en een onderbouwde last estimate voor 2026 voor het aantal uitkeringsgerechtigden, de instroom

Schuldhulpverlening, het aantal schuldregelingen en het aantal aanvragen bijzondere bijstand.

Antwoord
Voor 2026 wordt uitgegaan van gemiddeld 720 bijstandsuitkeringen. Dit aantal vormt het uitgangspunt voor de huidige raming.

Wat betreft de schuldhulpverlening zijn er tot en met 8 oktober 2026 in totaal 96 aanvragen ingediend door inwoners van de gemeente Stadskanaal. Hiervan zijn 37 aanvragen in behandeling bij de gemeente, 35 aanvragen doorgezet naar de GKB voor een schuldregeling of budgetbeheer, 16 aanvragen bij de gemeente opgestart voor budgetbeheer en 8 aanvragen opgepakt in de vorm van coaching gesprekken. Daarnaast bedraagt het aantal schuldregelingen 60.

Voor de bijzondere bijstand zijn op dit moment 34 aanvragen in behandeling.
De genoemde cijfers geven de meest actuele stand van zaken weer. Het definitieve aantal aanvragen en trajecten over 2026 kan nog wijzigen door nieuwe instroom in de resterende maanden van het jaar. De huidige aantallen vormen daarmee een indicatie voor de verwachte realisatie over 2026.

117. Aantal budgetbegeleiding neemt in 2027 af met 150. Wat is hiervan de reden?

Antwoord
De afname wordt verklaard door de gewijzigde inrichting van de schuldhulpverlening. Sinds oktober 2025 voert de gemeente Stadskanaal een deel van de werkzaamheden die voorheen bij de GKB waren ondergebracht in eigen beheer uit. In dit kader worden ook bestaande dossiers overgenomen van de GKB. Hierdoor neemt het aantal trajecten dat bij de GKB wordt geregistreerd af. De daling betekent daarmee niet dat er minder inwoners worden ondersteund, maar houdt verband met de verschuiving van werkzaamheden van de GKB naar de gemeente.

118. Waarom daalt het bereik vroegsignalering na melding zo sterk? 2025 was de score hierop nog 100%.

Antwoord
De lagere score hangt samen met tijdelijke capaciteitsproblemen in 2026, waardoor niet alle signalen tijdig konden worden opgevolgd. Inmiddels worden maatregelen genomen om de opvolging van signalen te versterken. De inzet blijft erop gericht om signalen zo vroeg mogelijk op te pakken en inwoners met (dreigende) financiële problemen tijdig passende ondersteuning aan te bieden.

119. Pagina 40: Sportbeleid en activering. De samenwerking met Welstad wordt voortgezet. Wat heeft deze samenwerking de afgelopen jaren concreet opgeleverd, in het bijzonder als het gaat om meer gaan sporten?

Antwoord
Het antwoord volgt nog.

120. Pagina 42: Graag uitleg waarom er 430.000 euro voordeel is op de brandveiligheid TGT.

Antwoord
De werkzaamheden in het kader van het verbeteren van de brandveiligheid in het theater zijn in het zomerreces 2026 na intensieve voorbereiding gestart en inmiddels ver gevorderd, maar lopen door tot begin 2027. Door de latere start zijn ook de financiële middelen pas later ingezet.

121. Pagina 49: " We gaan door met het verstrekken van startersleningen. Wat is op dit moment de beschikbare ruimte is voor het verstrekken van startersleningen (budget), en is dat naar verwachting voldoende voor in ieder geval 2027?

Antwoord
Op dit moment is er nog een budget van ongeveer 220.000 euro beschikbaar. Nu is er nog wel een aantal lopende aanvragen dat nog van dit budget moeten worden betaald, als de aanvraag wordt goedgekeurd. Wij verwachten dat er voor 2027 aanvullend budget nodig is.

122. Pagina 63: hoe verhouden de apparaatskosten per inwoner zich met andere vergelijkbare gemeenten? Laten geherindeelde gemeenten in dit opzicht een positieve ontwikkeling zien?

Antwoord
Hierover zijn ons geen actuele gegevens bekend.

123. Pagina 68: graag uitleg waarom de kosten van de afvalverwerking dusdanig veel stijgen dat de tarieven met meer dan 10% stijgen.

Antwoord
De totale kosten voor het programmaonderdeel zijn onder andere door hogere inzamel- en verwerkingskosten en personeelkosten afvalbrengstation circa 10% hoger dan in 2026. Daardoor zijn de tarieven ook met circa 10% gestegen.

124. Pagina 69: Rioolheffing. waar is de onderaan deze pagina genoemde formatie uitbreiding voor bedoeld?

Antwoord
Deze formatie is bedoeld voor een tweede vakspecialist water en riolering

125. Pagina 71: Het begrote aantal overnachtingen in de jachthaven Spoordok in Musselkanaal blijft gelijk, het tarief daalt, wat gezien de kostendekkendheid inhoudt dat de kosten lager zijn dan verwacht. Klopt dit, of is er een andere overweging voor de prijsverlaging?

Antwoord
Dit klopt.

126. Pagina 89: Klopt het dat in het overzicht Grondexploitatie de locatie Frankrijklaan niet is opgenomen?

Antwoord
Dat klopt, deze grondexploitatie is op 14 september 2026 vastgesteld. In verband met de aanlevertermijnen voor de programmabegroting 2027 kon dit besluit nog niet worden verwerkt. In de eerstvolgende paragraaf grondbeleid (jaarrekening 2026) zal het besluit inzake de grondexploitatie Frankrijklaan worden verwerkt.

D66

127. P11: Amendement voorjaarsnota. Kan op deze specifieke wijziging meer toelichting gegeven worden rondom het amendement bij de voorjaarsnota?

Antwoord
De gevolgen van het amendement zijn toegelicht onder programmaonderdeel “Overzicht Overhead”

128. P34: Taakveld Economie. Is er een benchmark beschikbaar voor de lasten op taakveld Economie in 1) de regio, 2) de provincie en 3) landelijk gemiddelde, in % van de gemeentelijke begroting? Evenals voor formatie in de overhead gericht op Economie (bijvoorbeeld in Fte)?

Antwoord:
We weten niet of er een benchmark beschikbaar is. Een benchmark als % van de gemeentelijke begroting is ingewikkeld omdat de totale begrotingsomvang sterk beïnvloed kan worden door specifieke (historische) omstandigheden in de gemeente.

129. P29: Algemeen. Onder bestaand beleid wordt veelvuldig nieuw beleid ingevoerd, op basis waarvan is dit bestaand/gewijzigd beleid?

Antwoord
De programmabegroting 2027 is gebaseerd op bestaand beleid.

130. P30: Nieuwbouw COA. Is dit een verwachting of resultaat?

Antwoord
In de collegevergadering van 3 september 2024 is besloten het voornemen uit te spreken in te stemmen met het verzoek van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) over de herontwikkeling van het asielzoekerscentrum in Musselkanaal voor een periode van vijftien jaar, voor maximaal 428 bewoners, na het doorlopen van het inwonersparticipatieproces en het uitspreken van wensen en bedenkingen door de gemeenteraad. De herontwikkeling die is voorgesteld door het COA is het realiseren van een nieuwbouw opvanglocatie op de huidige plek. Op dit moment zijn wij in gesprek met het COA over de verdere invulling van de bestuursovereenkomst. Wanneer het concept bestuursovereenkomst akkoord wordt bevonden door het college zal het voorlopig besluit worden omgezet in een definitief besluit.

131. P34: Jeugdzorg. De kosten voor jeugdzorg lopen op, is er inzichtelijk wat de effecten zijn voor 2028 en verder richting 2030 en kan hier een toelichting op komen? Wordt ook voor komende jaren een verhoging van het benodigde budget verwacht?

Antwoord
De huidige meerjarenraming gaat uit van oplopende kosten op de jeugdzorguitgaven als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen en een blijvende vraag naar jeugdhulp. Tegelijkertijd wordt ingezet op maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd, de nieuwe inkoop en de versterking van preventie en lokale ondersteuning. De uiteindelijke ontwikkeling van de uitgaven richting 2030 blijft daarmee afhankelijk van zowel landelijke ontwikkelingen als het effect van de ingezette maatregelen.

132. P35: Overige ontwikkelingen Sociaal Domein á 6 ton negatief. Waaruit bestaan de overige ontwikkelingen?

Antwoord
De overige ontwikkelingen bestaan bijna volledig uit personele lasten en voor een marginaal deel uit kapitaallasten en indexaties.

133. P35: Hoe komt het dat er geen eigen bijdrage huishoudelijke hulp is ingevoerd voor 2027?

Antwoord
De gemeente mag wettelijk gezien niet een eigen bijdrage opleggen binnen de WMO. De rijksoverheid is bezig met de invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp, maar deze is landelijk uitgesteld. Zolang de wetgeving niet is gewijzigd, blijft het huidige landelijke abonnementstarief van toepassing en kan de gemeente hiervan niet afwijken.

134. P38: Toelichting IU-participatie. Hoe ontstaat dit voordeel, is het vrij besteedbaar, staan hier ook lagere lasten tegenover?

Antwoord
De integratie-uitkering Participatie (IU) is onderdeel van de algemene middelen en is formeel vrij besteedbaar. De uitkering is bedoeld voor participatie en bestaat onder meer uit middelen voor de WSW en Beschut Werk. De WSW-middelen worden volledig doorbetaald aan Wedeka en dalen jaarlijks. De middelen voor Beschut Werk, dat ook door Wedeka wordt uitgevoerd, stijgen jaarlijks. Per saldo daalt de IU. Daartegenover staan lagere uitgaven aan Wedeka. Dit levert een voordeel op binnen de participatie-uitgaven, maar een nadeel bij de algemene dekkingsmiddelen.

135. P118: Wat is het verschil tussen jeugdhulp ambulant lokaal en regionaal en landelijk? En voor verblijf?

Antwoord
Het is een wettelijke verplichting van de gemeente om op een uniforme manier te registreren in voorgeschreven taakvelden. Het onderscheid tussen lokaal, regionaal en landelijk heeft te maken met de wijze van inkoop. Bijvoorbeeld regionaal kopen we,

samen met de andere Groninger gemeenten, in via regionale inkooporgaan Groninger Gemeenten (RIGG).

Het onderscheid zegt daarmee vooral iets over de wijze van inkoop en organisatie van de hulp en niet over de aard van de ondersteuning zelf.

136. P115: Reserve. De reserve opvang ontheemden en vluchtelingen blijft t/m 2030 staan op 2,3 miljoen. Waar is de reserve nu en in de toekomst voor nodig van 2,3 miljoen of zijn er al plannen (in de maak) om te komen tot een structureel duurzame én humane, passende (opvang)locatie?

Antwoord

De reserve opvang ontheemden en vluchtelingen is niet bestemd. Op dit moment loopt een onderzoek naar een structureel duurzame en passende opvang. De mogelijkheid bestaat dat we voor het ontwikkelen van deze opvang de reserve gaan inzetten.

****